

Szív-, érrendszeri pathologia

– *gyulladásos szívbetegek* –

Dr. Glasz Tibor

II. sz. Pathológiai Intézet

*Oktatás, kutatás,
gyógyítás: 250 éve az
egészség szolgálatában*

2019/2020 – Őszi szemeszter

*Oktatás, kutatás,
gyógyítás: 250 éve az
egészség szolgálatában*

Szív-, érrendszeri pathologia – gyulladásos szívbetegségek –

*Semmelweis Egyetem
II.sz. Pathológiai Intézet*

*2019/2020 – Őszi félév
Dr. Glasz Tibor Ph.D.*

Semmelweis Egyetem

<http://semmelweis.hu>

Gyulladásos szívbetegségek

Gyulladásos szívbetegségek

- *Szívbelhártya-gyulladások (endocarditisek)*

- szívbillentyű gyulladások
(*endocarditis valvularis*)
- a fali endocardium gyulladása
(*endocarditis parietalis*)

- *Szívizomgyulladások (myocarditisek)*

- *Szívburokgyulladások (pericarditisek)*

Pancarditis

Szívbelhártya-gyulladások

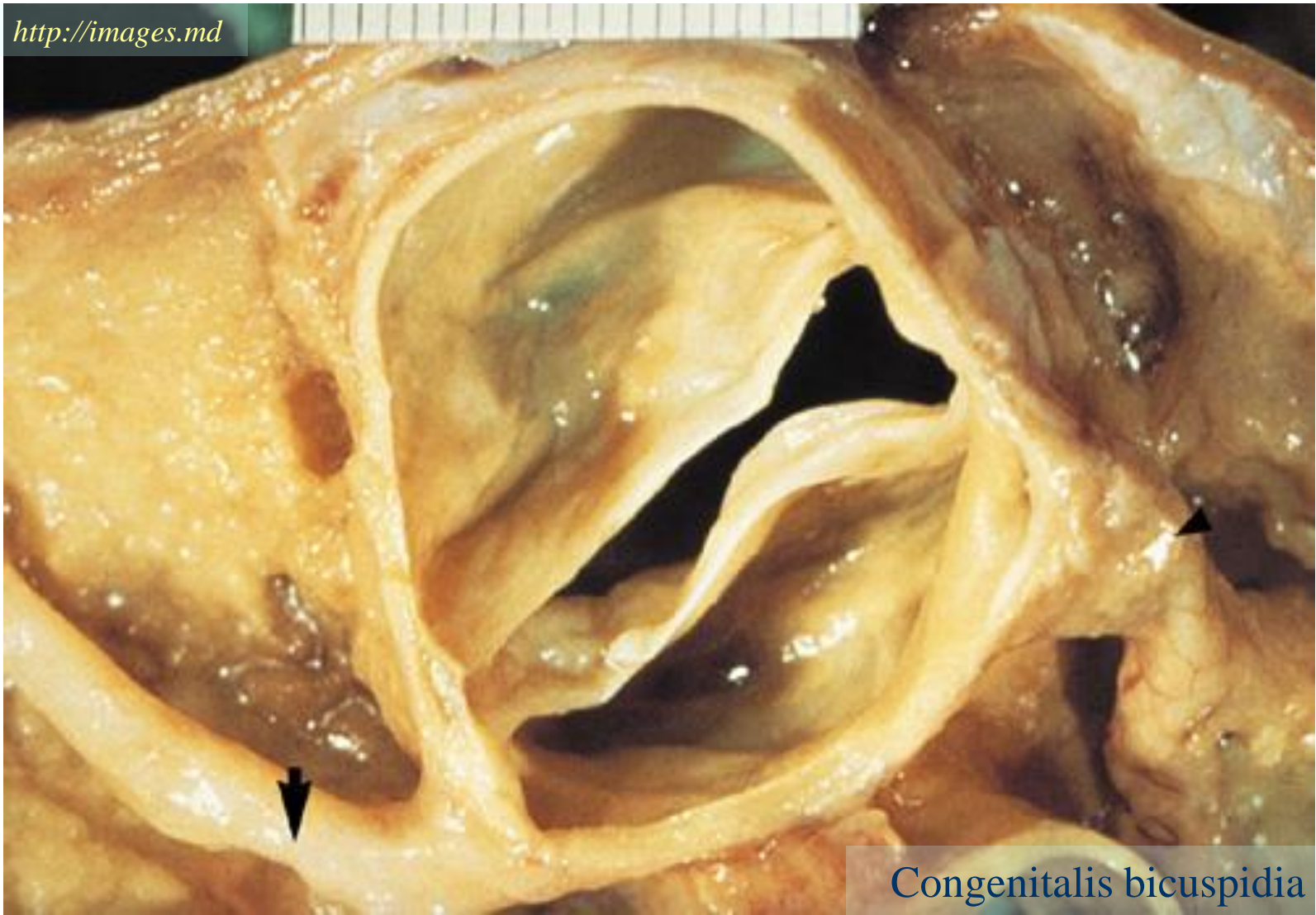
Fertőzőes szívbelsőhártya-gyulladások

(infectiv endocarditisek)

- *Kockázati csoportok:* ~ rheumaticus/degeneratív billentyűdeformitások
~ congenitalis billentyű vitiumok
~ műbillentyűk (billentyű prothesisek)
~ tartós artériás catheter
~ intravénás drog fogyasztók (az esetek 15%-a, *itt: a localisatio jellemzően tricuspidalis!*)
- *Kórokozók:*
  - ~ majdnem mindig bacteriumok (*Staphylococcus auerus, Streptococcus viridans, Gonococcusok, Enterobacteriumok; immundeficienciában: ún. opportunista bacteriumok*)
  - ~ ritkán gombák (immundeficienciában /pl. AIDS/ és iv. drog fogyasztókban)

<http://images.md>

Congenitalis bicuspidia

Fertőzőes szívbelsőhártya-gyulladások (*infectiv endocarditisek*)

- *Klinikai kép:*

~ heveny (*endocarditis acuta*): hirtelen kezdet magas lázzal, septicus crissel > antibioticumok ellenére igen magas mortalitás

~ félheveny (*endocarditis subacuta infectiva/lenta*): lappangó, elhúzódó kezdet jellegtelen, általános panaszokkal (gyengeség, láz, fogyás)

Fertőzőes szívbeltártya-gyulladások

(infectiv endocarditisek)

- *Morphologia*: azonos mindkét formában:

~ billentyű felrakódások (vegetatiok) a billentyűk záródási vonalában: méretükben apró szemcséstől nagy polypoid, szűkítő nagyságúig

~ a felrakódások anyaga morzsalékony, benne kórokozók tömege (ún. bacterium felhők) > embolisatio veszélye > metastaticus abscessusok

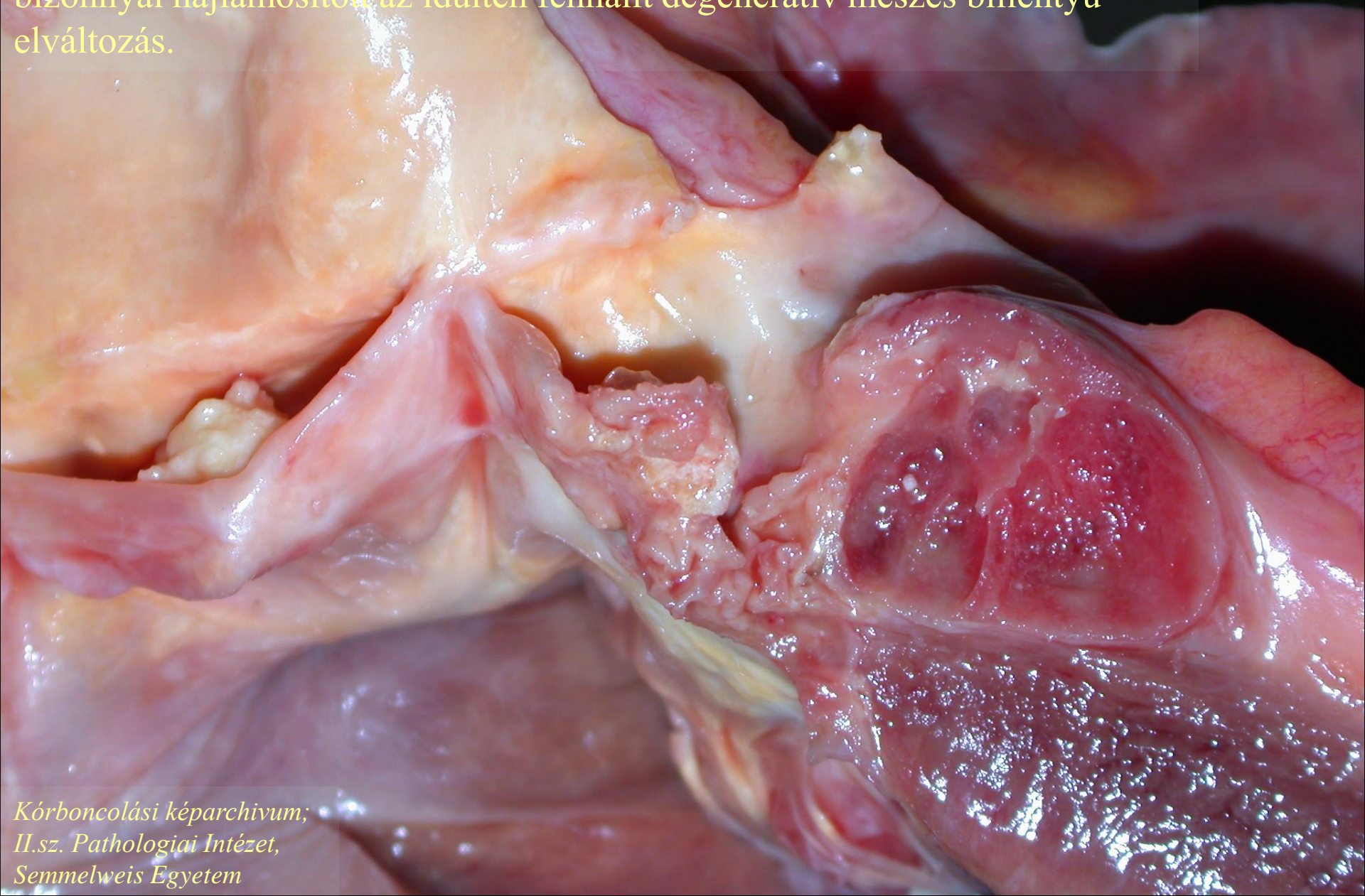
~ a billentyűszövet destructioja (endocarditis ulcerosa) necrosis, ulceratio, vérrögképződés által > a meggyengült billentyű kiboltosulása (ún. billentyű aneurysma) és rupturája > hirtelen fellépő billentyű elégtelenség

~ a szöveti destructio ráterjedése az aorta vagy a myocardium szomszédos részeire > ún. paravalvularis abscessus, paravalvularis rés (repedés v. sipoly) > keringési katasztrófahelyzet!

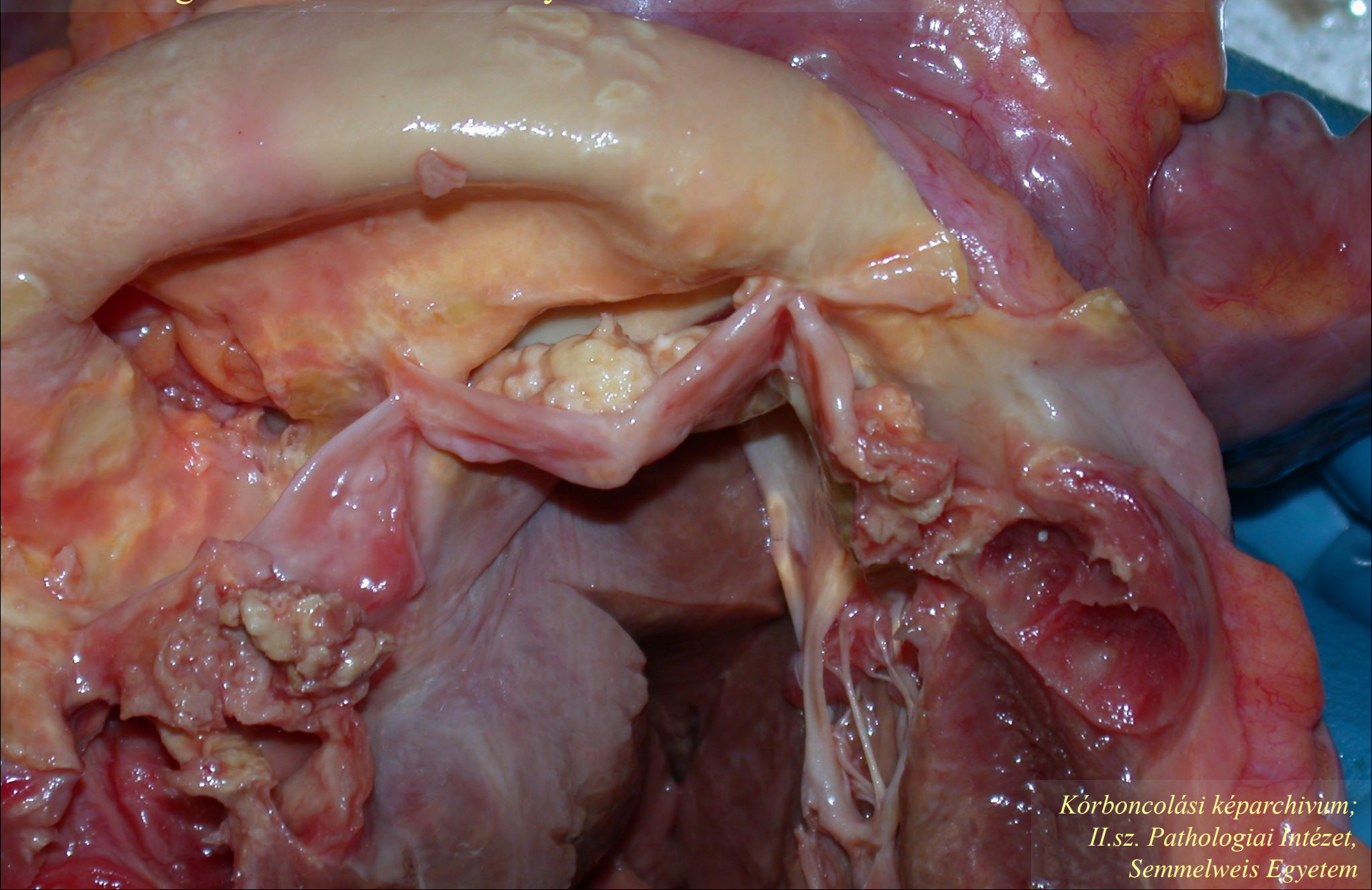
~ súlyos esetekben ráterjedés az ínhúrokra, a fali endocardiumra

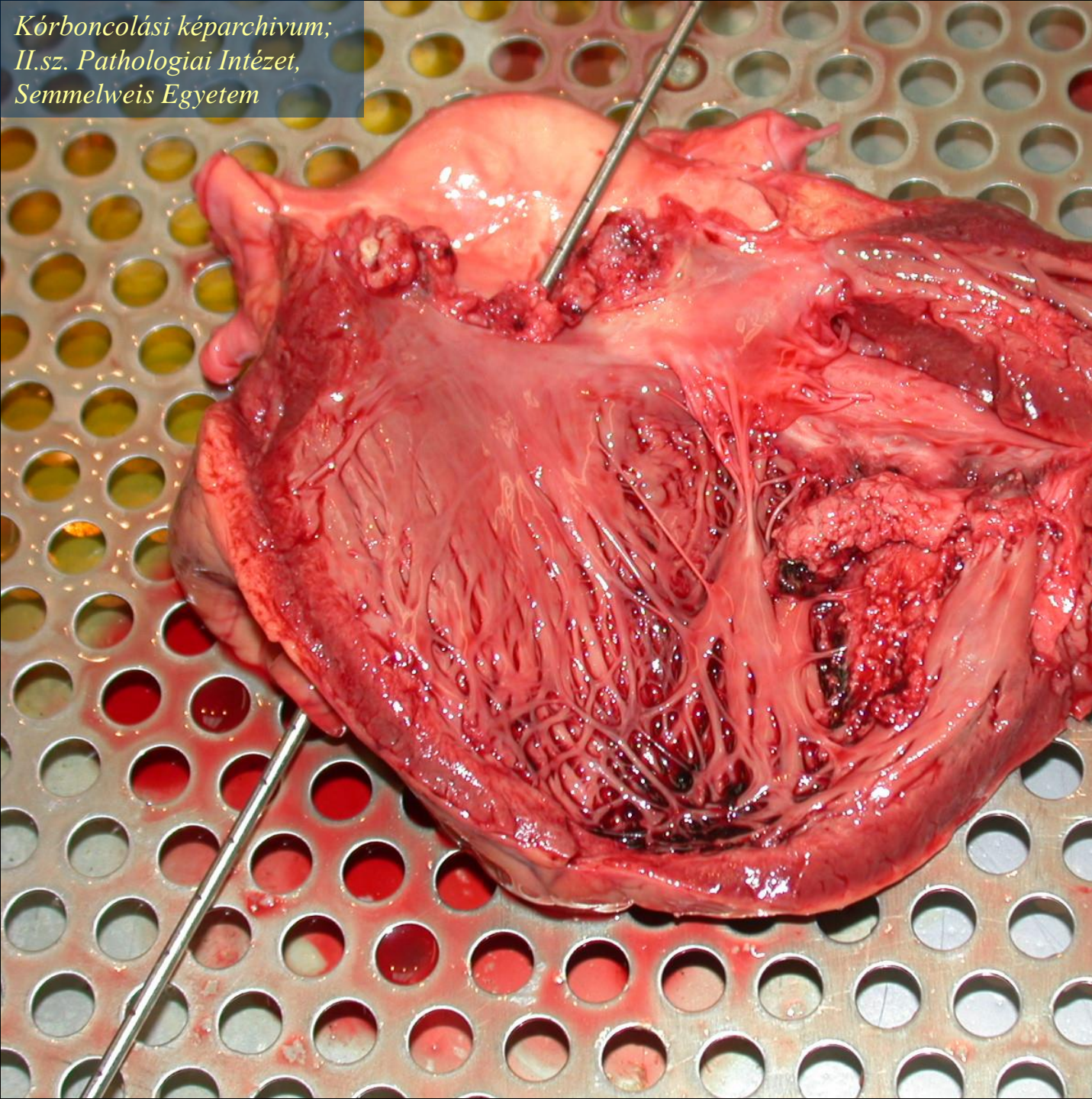

Az aorta billentyű roncsoló, fertőzőes subacut endocarditise paravalvularis, septatio jeleit is mutató, félheveny abscessussal. A betegségre minden bizonnyal hajlamosított az idülten fennállt degeneratív meszes billentyű-
elváltozás.

Az aorta billentyű roncsoló, fertőzéses subacut endocarditise paravalvularis abscessussal. A betegségre minden bizonnyal hajlamosított az idülten fennállt degeneratív meszes billentyű-elváltozás.

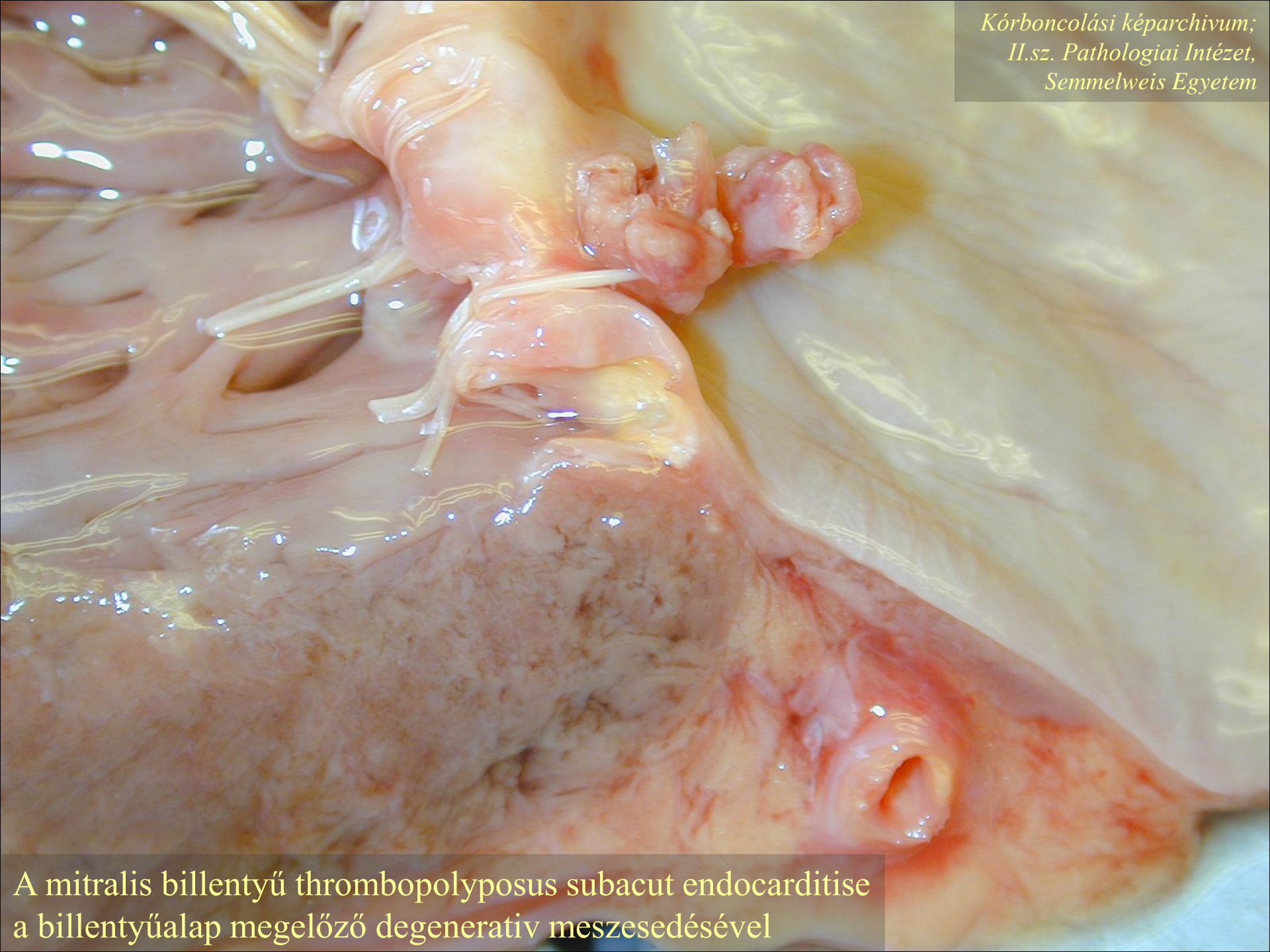

Destructív endocarditis (korábban ún. *endocarditis ulcerosa maligna*) masszív billentyűfelrakódásokkal, a billentyűszövet teljes roncsolódásával, ún. paravalvularis réssel és a fali endocardiumra való ráterjedéssel. A súlyos billentyű elégtelenség a bal kamra golyószerű tágulatát okozta.

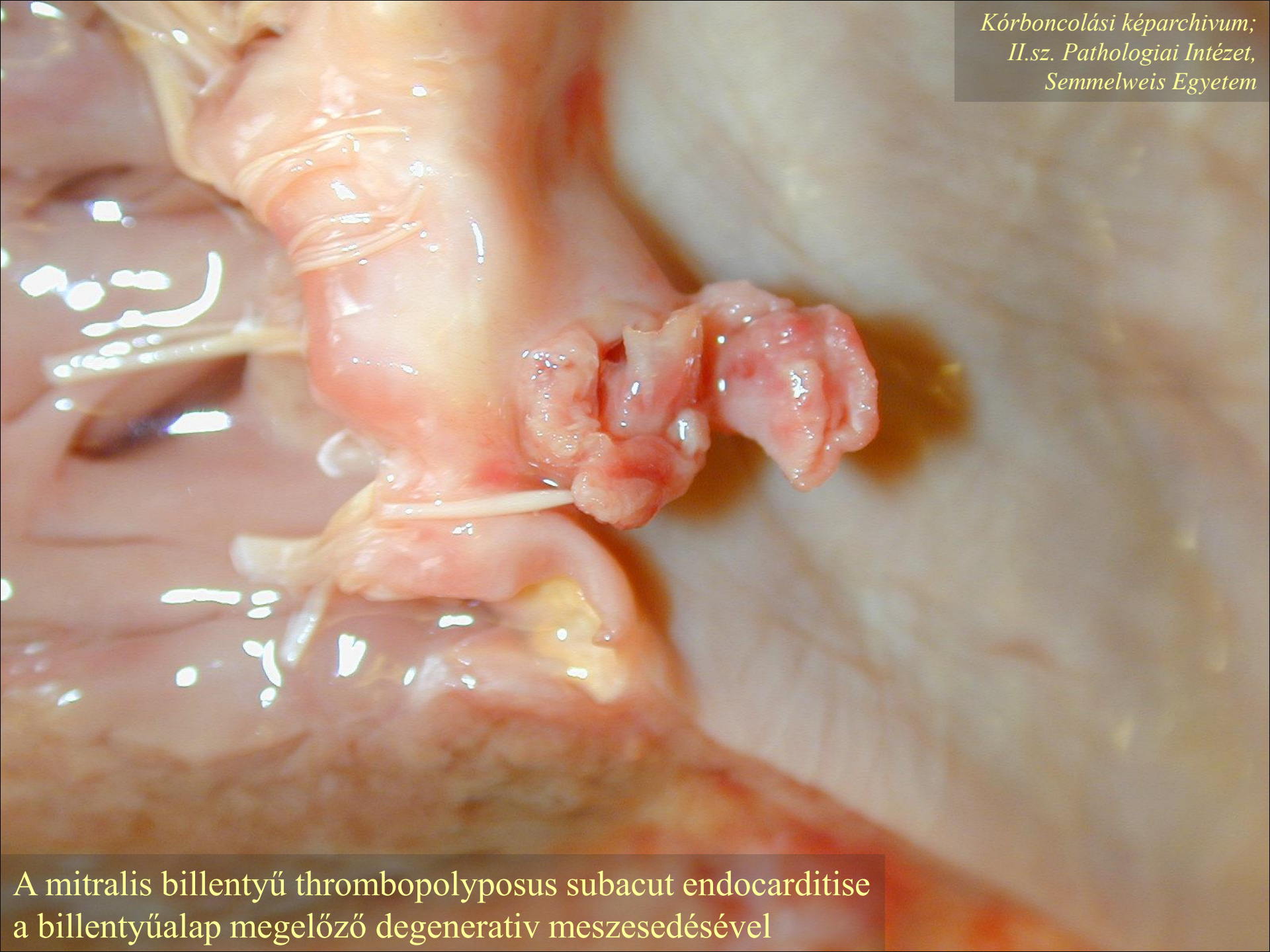
Az aorta billentyű ulceros endocarditise a billentyű súlyos roncsolódásával,
billentyű elégtelenséggel és excentricus balkamra hypertrophiával

*A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

A mitralis billentyű thrombopolyposus subacut endocarditise a billentyűalap megelőző degeneratív meszesedésével

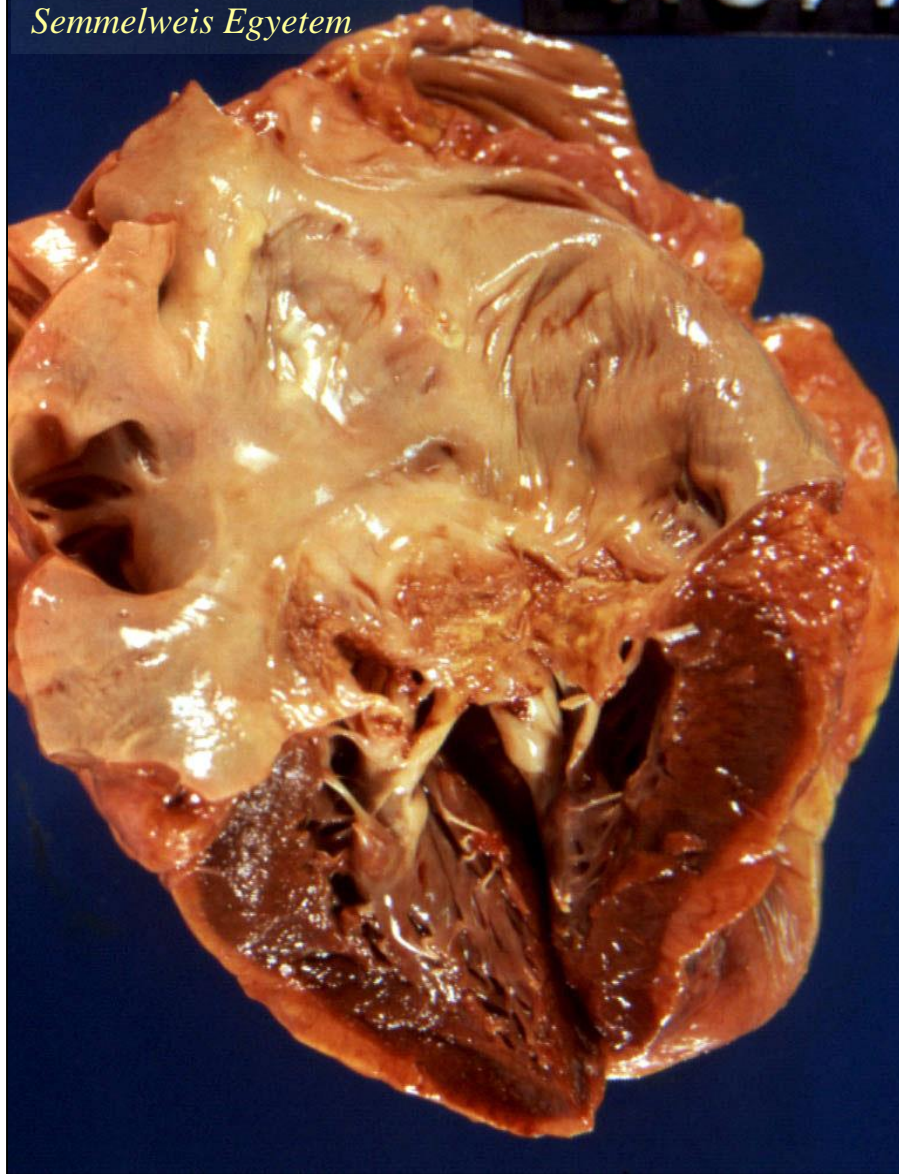
A mitralis billentyű thrombopolyposus subacut endocarditise a billentyűalap megelőző degeneratív meszesedésével

A mitralis billentyű ulcerosus, perforáló endocarditise

A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem

A mitralis billentyű részleges billentyűszakadásokkal járt subacut endocarditise.

A súlyosan megvastagodott ínhúrok recidiváló szívbelsőgyulladásra utalnak.

Fertőzőes szívbelhártya-gyulladások (*infectiv endocarditisek*)

- *Klinikai kép (folyt.):*

- ~ Schottmüller-trias (*endocarditis ulcerosa*; lépinfarctusok; emboliás gócnephritis)
- ~ Osler-csomó: a köröm körüli lágyrészeknek / az ujjak végperceinek szederjes, fájdalmas duzzanata (micro)embolisatio folytán
- ~ véráramfertőzés (*sepsis*)

- *Ún. prothesis-endocarditis :*

- ~ felrakódások gyakran a műbillentyűk varratai mentén > gyakori szövődés paravalvularis abscessussal és réssel

A szívbelhártya-gyulladások ritka formái / nem fertőzőes endocarditisek

- Non-bacterialis thromboticus endocarditis (korábban mint *endocarditis marantica*)
  - ~ steril, apró, fibrin- és thrombocytá-vegetációk a billentyűk záródási vonalában
  - ~ oka gyakran a vér fokozott alvadási hajlama súlyosan beteg, rossz általános állapotú egyéneknél (végstadiumú daganatos betegség, idült veseelégtelenség, idült sepsis)
- Liebman-Sacks endocarditis (SLE-endocarditis)
  - ~ 1-4 mm-es, verrucosus felrakódások a billentyűk záródási vonalában vagy alsó felszínén
  - ~ fibrinoid necrosis, fibrosis, billentyű deformitás, vitium
  - ~ szövettanilag ún. haematoxyphil-testek

A szívbelhártya-gyulladások ritka formái / nem fertőzőes endocarditisek

- Carcinoid-endocarditis

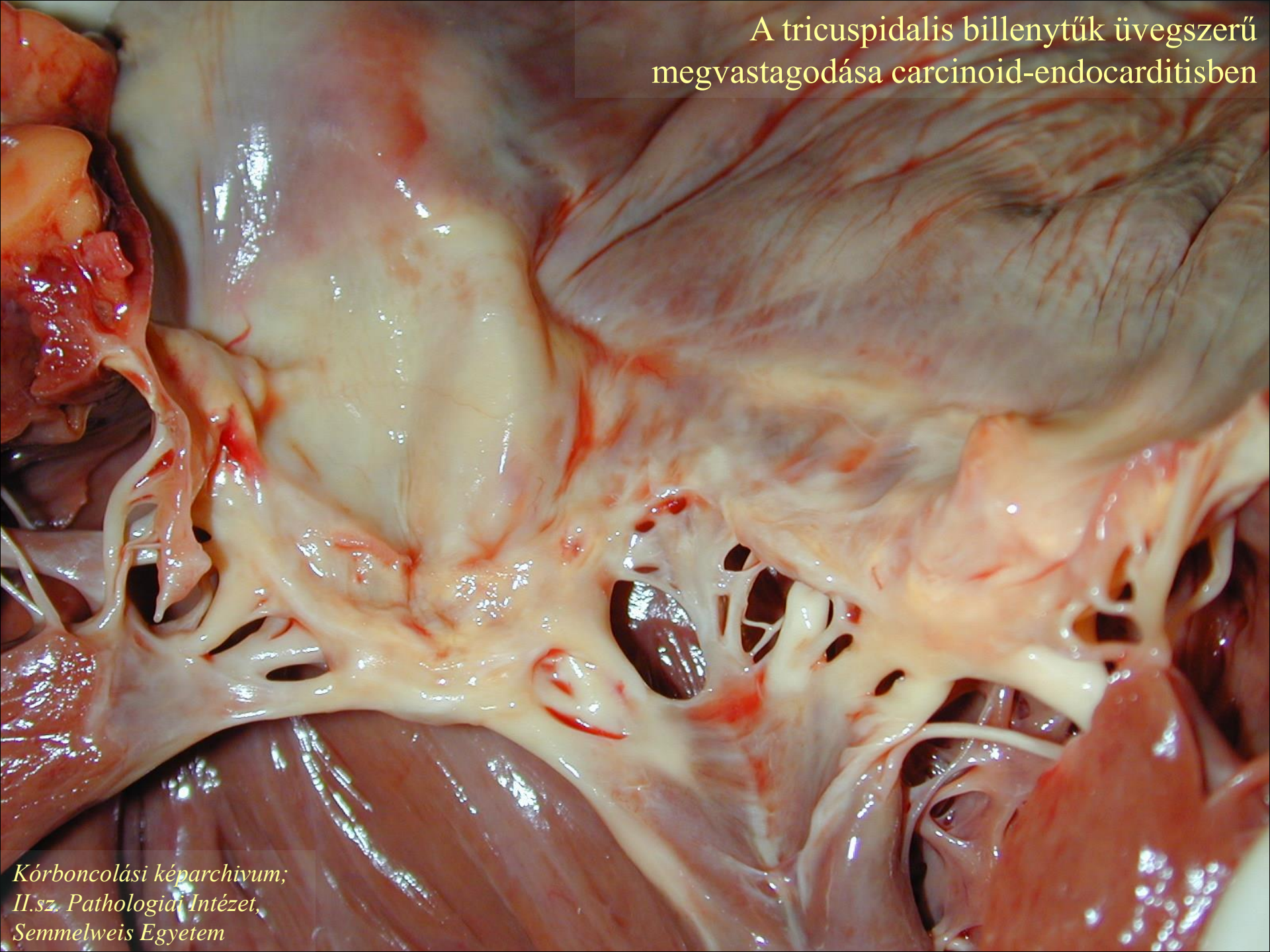
- ~ neuroendocrin tumor a gyomor-bélhuzamban (appendix, duodenum)
- ~ elváltozások elsősorban a tricuspidalis billentyűn
- ~ üvegszerű billentyű-megvastagodás
- ~ hasonló elváltozás lehetséges a tüdőtörzs billentyűzsebein, a jobbkamra endocardiumán, a truncus pulmonalisban is
- ~ ok: a tumortermékek magas serum értékei – Serotonin, Kallikrein, Bradikinin, Histamin, Prostaglandinok, Tachikininek

- Kísérő endocarditis

- ~ ld. heveny szívizominfarctust követően
- ~ jellemzően parietalis localisatio

A tricuspidalis billentyűk üvegszerű megvastagodása carcinoid-endocarditisben

Kórboncolási képtárhely,
II.sz. Patológiai Intézet,
Semmelweis Egyetem

A szívbelhártya-gyulladások ritka formái / nem fertőzőes endocarditisek

- *Endocarditis syphilitica/luetica*

~ *aortitis luetica* ráterjedése az aorta billentyűkre

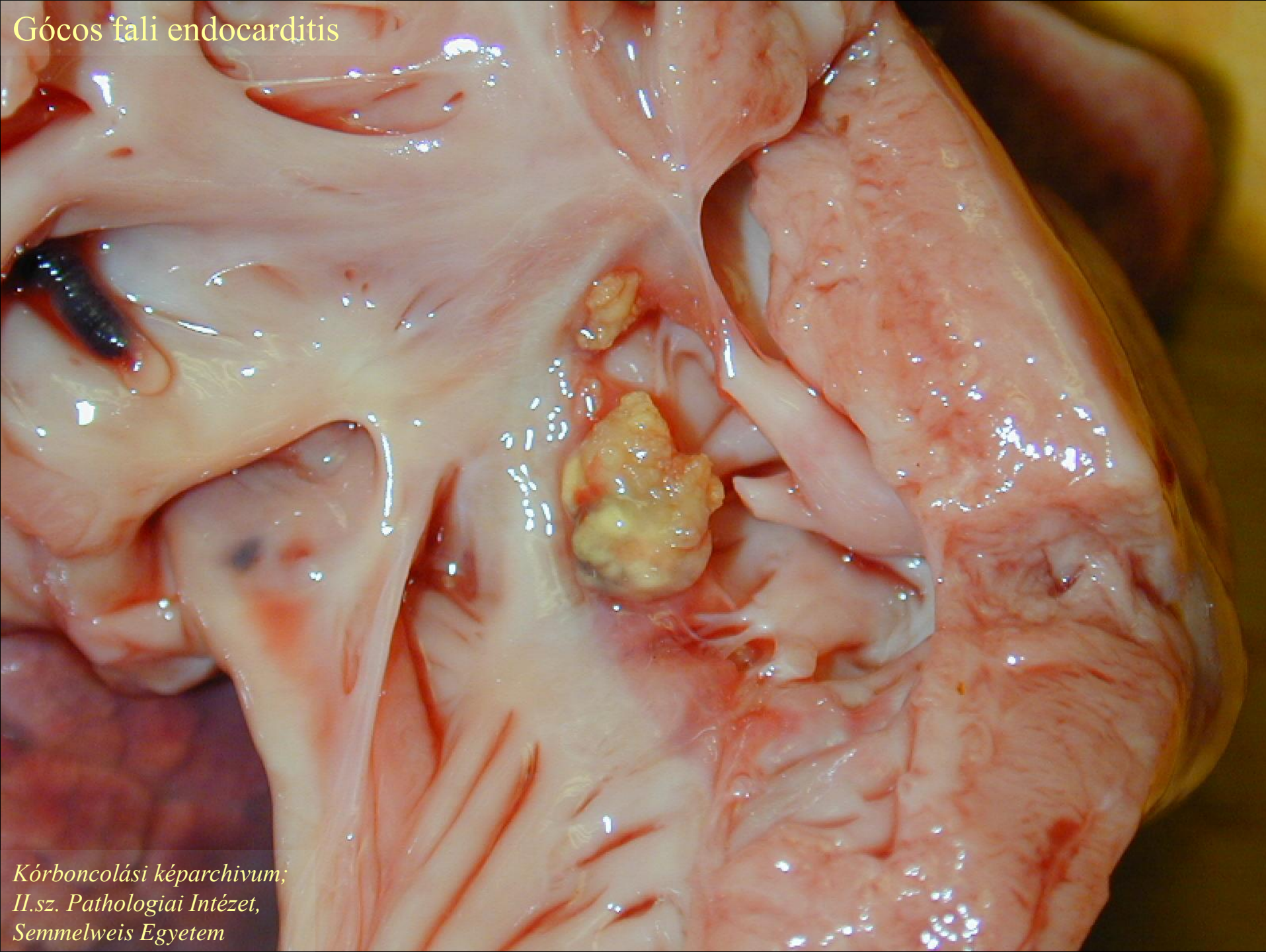
~ a billentyűk megvastagodottak, merevek > a késői fázisban billentyű elégtelenség alakul ki

- Rheumatoid arthritishez (*primaer chronicus polyarthritis – PCP*) társuló szívbelhártya-gyulladás

~ az elváltozások a lueticus valvulitisben látottakhoz hasonlóak

Gócos fali endocarditis

Szívizomgyulladások

Szívizomgyulladások

- *Klinikai kép:*

- ~ enyhe bevezető tünetek, vagy tünetmentesség nem ritka
- ~ néha váratlanul gyors rosszabbodás áll be hirtelen szívelégtelenség, szívritmuszavarok formájában > hirtelen halál ('*sudden death*') syndroma
- ~ bármely korosztály érintett lehet, leggyakrabban fiatal felnőttekben látni

- *Osztályozás:*

- ~ kóroktan (etiológia) szerint: fertőzőes; nem fertőzőes; idiopathiás

Fertőzőes szívizomgyulladások

- *Virusos myocarditisek:*

~ Cocksackie A, B; Influenza; Echovirus; EBV; HIV; CMV

- *Bacterialis myocarditisek:*

~ Diphtheria; Leptospira; Meningococcusok; Borrelia (Lyme-kór)

- *Protozoon myocarditisek:*

~ Trypanosoma (Morbus Chagas); Toxoplasmosis

- *Ún. specificus myocarditisek:*

~ rheumás láz; tuberculosis; syphilis

Nem fertőzőeses szívizomgyulladások

- *Fizikai myocarditisek:*

~ irradiatioos kezelés (ionizáló sugárzás); villanyáramütés

- *Kémiai myocarditisek:*

~ nehézfémmergezés; gyógyszerek (cytostaticumok, Sulfonamidok, Penicillin)

- *Post-streptococcalis myocarditis:*

~ rheumás láz részeként

- *Transplantatioos myocarditis:*

~ kilökődés során

Ismeretlen eredetű (idiopathiás) szívizomgyulladások

- *Óriássejtes myocarditis*
- *Fiedler-féle myocarditis*
- *Sarcoidosis*

Morphologia

- *Makroszkópia:*

- ~ a kamrák petyhüdt dilatatioja
- ~ a szívizomzat metszlapja foltos, aprógócos szövetközi bevérzésekkel
- ~ a pitvar-kamrai szájadék tágulata > a billentyűk relativ elégtelensége

- *Mikroszkópia:*

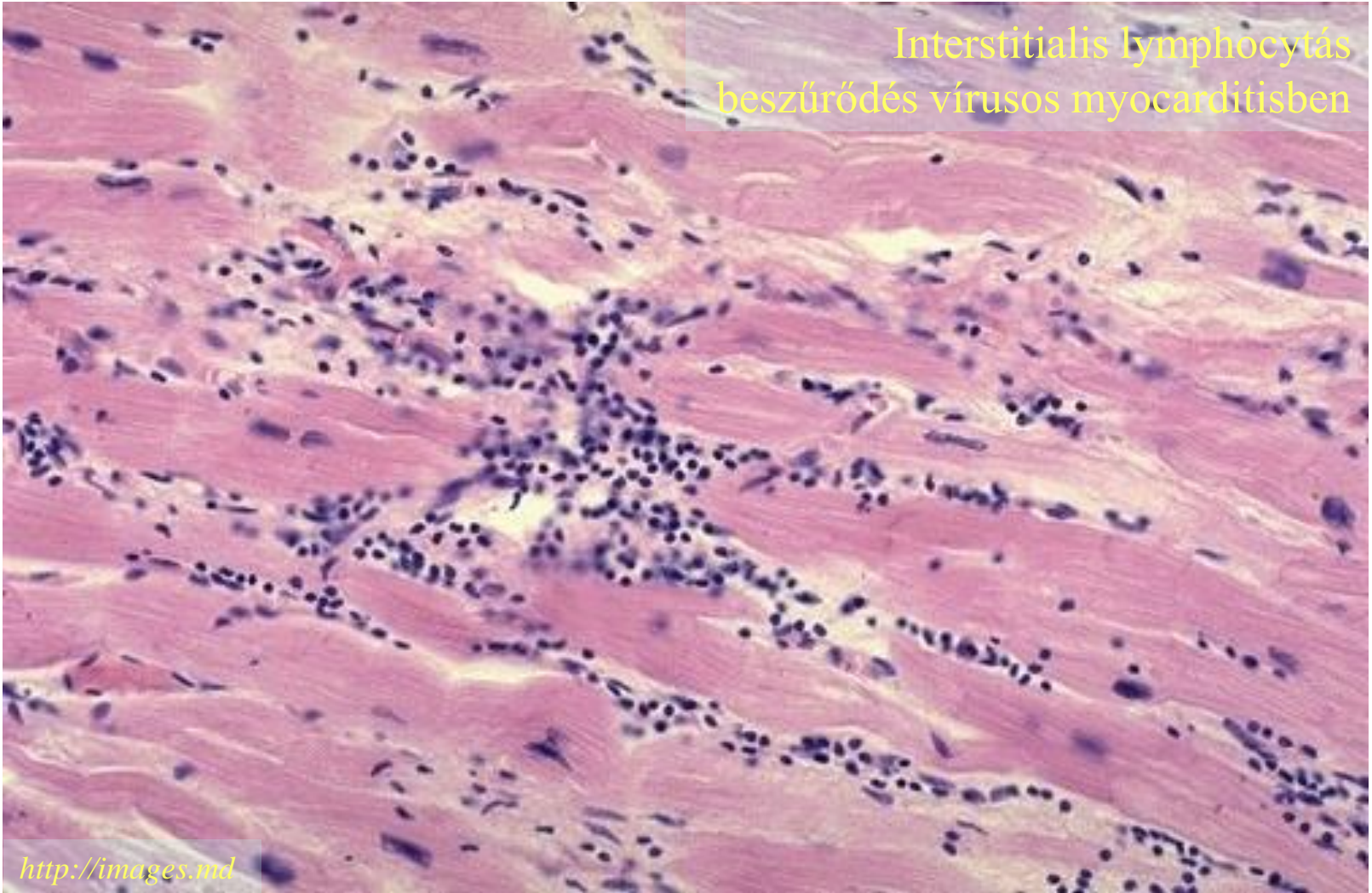
- ~ **fontos:** elsősorban az interstitium megbetegedéséről van szó!
- ~ interstitialis ödéma, lymphocytás, plasmasejtes, histiocytás, hízósejtes beszűrődés
- ~ fibroblast proliferatio > interstitialis fibrosis
- ~ a szívizomsejtek károsodása (myocytolysis, microinfarctusok) csupán másodlagos jelenség

Gyermekkori, halálos
kimenetelű szívizomgyulladás esete

Interstitialis lymphocytás
beszűrődés vírusos myocarditisben

<http://images.md>

Szívurokgyulladások

Heveny szívburokgyulladás

- *Rostonyás szívburokgyulladás (pericarditis fibrinosa [sicca]):*
  - ~ a leggyakoribb pericarditis-forma: makroszkóposan *cor villosum* (szőrös szív) – hallgatózási lelet: súrlódási zörejek a szívverés ritmusában
  - ~ heveny szívizominfarctust kísérő pericarditis (ún. *pericarditis epistenocardiaca*)
  - ~ vírusos pericarditisek – Cocksackie A, B; HSV; Influenza (vezető tünet a mellkasi fájdalom, gyakran nehéz heveny szívizominfarctustól elkülöníteni!)
  - ~ uraemia
  - ~ rheumás láz (*pancarditis rheumatica* részeként)
  - ~ autoimmun betegségekben szereplő endocarditisek (PCP, SLE)
  - ~ iatrogen pericarditis (nyílt szívműtét után – *postpericardiotomiás pericarditis*)

Heveny szívburokgyulladás

- *Savós szívburokgyulladás (pericarditis serosa):*
  - ~ ritka forma: leginkább polyserositisben, pericardialis carcinosisban (*pericarditis carcinomatosa*)
- *Gennyes szívburokgyulladás (pericarditis purulenta):*
  - ~ közvetlen bacterialis vagy gombás fertőzőskor
  - ~ szomszédos szervek gyulladásának ráterjedésekor: mellűri gennygyülem (*empyema pleurale*), lobaris pneumonia, fertőzőes endocarditis, szívizomabscessus
  - ~ távoli fertőzőes góc szóródása a véráram útján (*sepsis*)
  - ~ iatrogen: szívsebészeti beavatkozások után (igen ritka)
  - ~ súlyos forma: a szívburokzsák gennyel telt (*empyema pericardii*)
- *Vérzéeses szívburokgyulladás (pericarditis haemorrhagica):*
  - ~ uraemiában, tuberculosisban, carcinosis pericardii-ben
- *Nyirkos szívburokgyulladás (pericarditis chylosa):*
  - ~ áttétes daganatos betegségekben

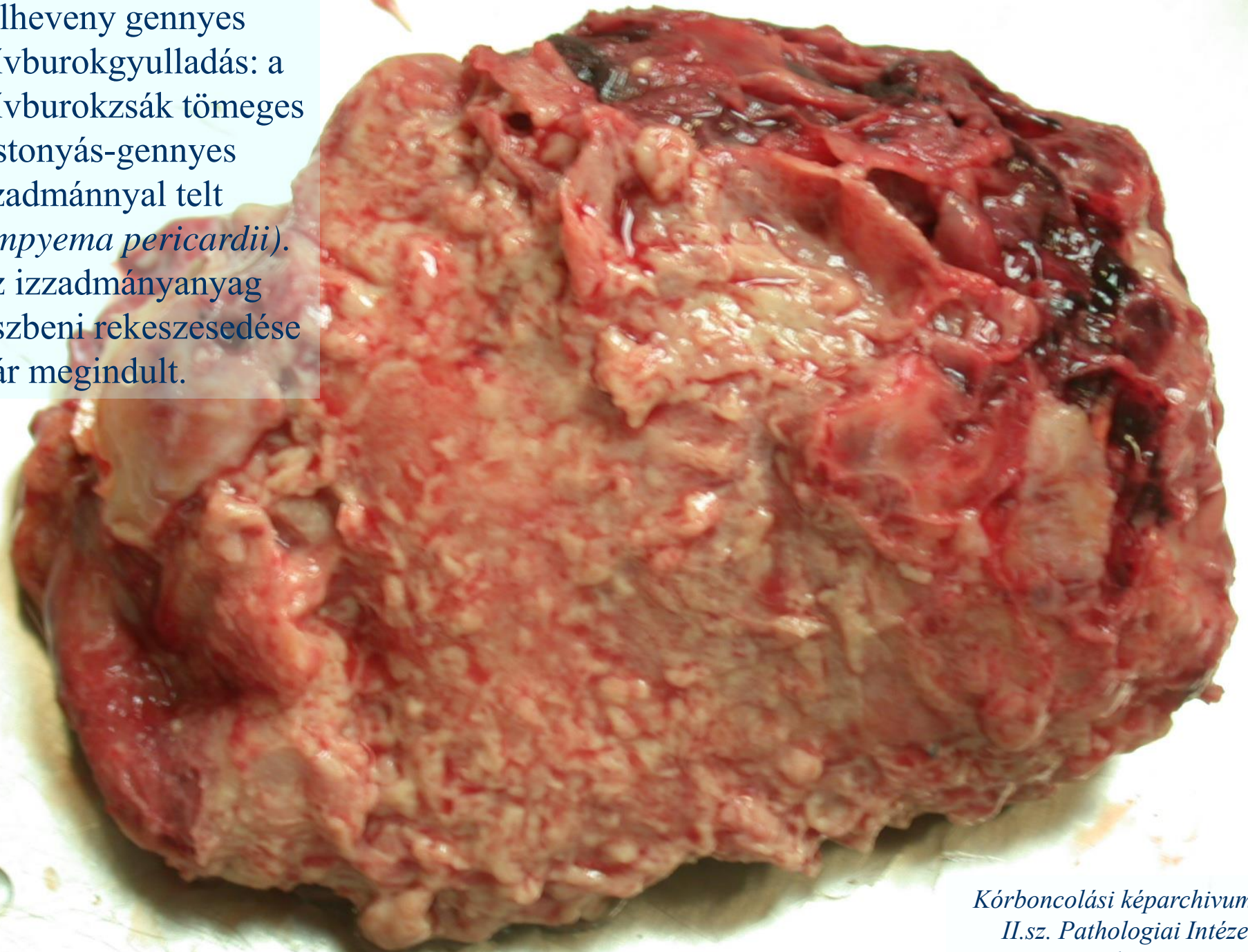

Rostonyás szívburokgyulladás

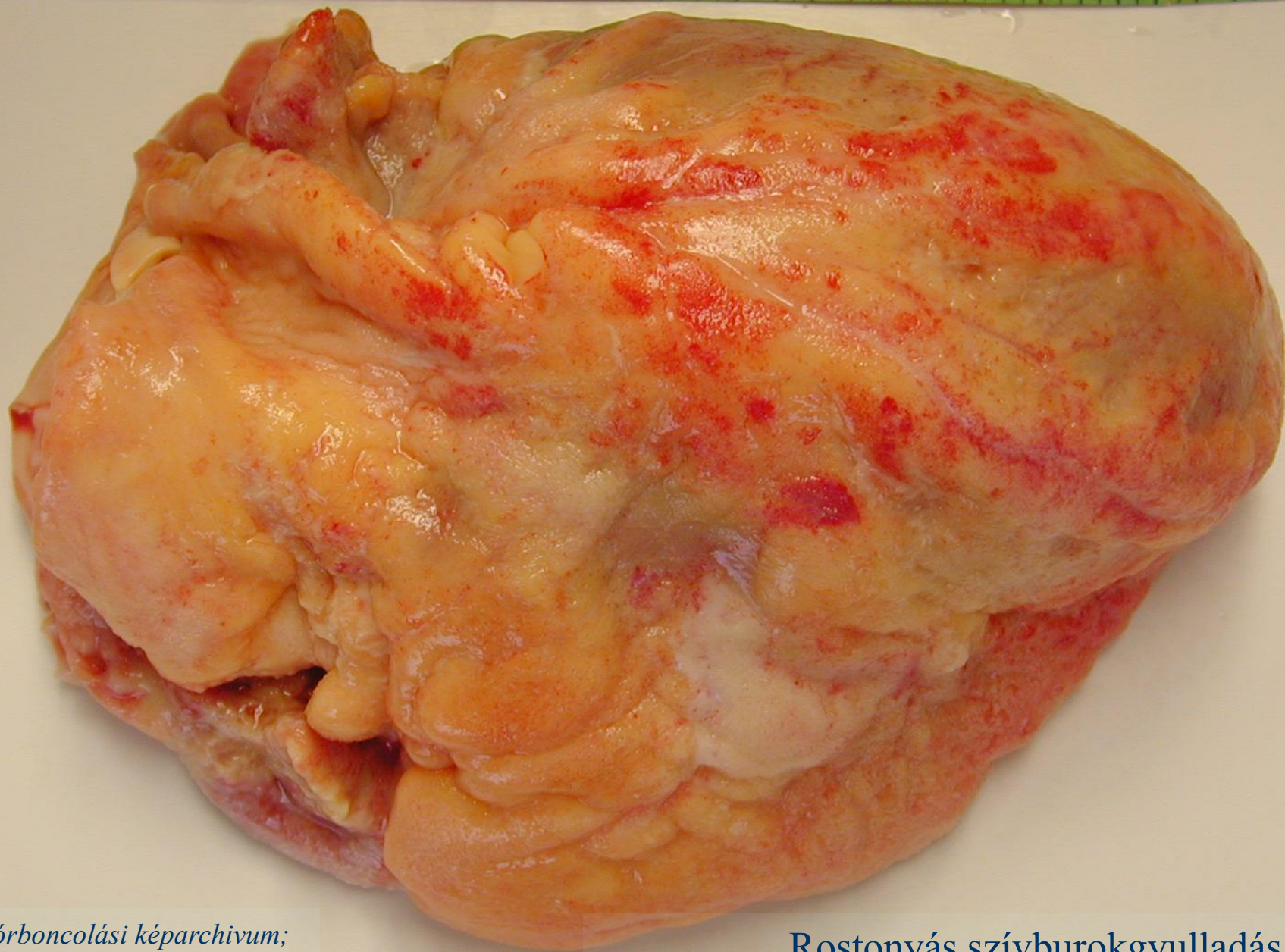

Kórboncolási képtár;
II.sz. Pathológiai Intézet,
Semmelweis Egyetem

Félheveny gennyes
szívburokgyulladás: a
szívburokzsák tömeges
rostonyás-gennyes
izzadmánnyal telt
(*empyema pericardii*).
Az izzadmányanyag
részbeni rekeszesedése
már megindult.

Kórboncolási képtár;
II.sz. Pathológiai Intézet,
Semmelweis Egyetem

Kórboncolási képtár;
II.sz. Pathológiai Intézet,
Semmelweis Egyetem

Rostonyás szívburokgyulladás: az ún.
cor villosum (szőrös szív) makroszkópos képe

Idült szívburokgyulladás

- *Constrictiv pericarditis (concretio pericardii):*
  - ~ fel nem oldott izzadmány szervülése acut pericarditist követően
  - ~ a nagy (elsősorban visszeres) értörzsek szűkülete (*strictura*) a szívburokzsák hegesedése folytán > súlyos keringési elégtelenség
- *Adhaesiv mediastino-pericarditis (accretio pericardii):*
  - ~ a szívburok fali lemezének heges összenövése mediastinalis struktúrákkal
- *Posttuberculosus pericarditis:*
  - ~ tömeges sajtos izzadmány (*pericarditis tuberculosa caseosa*) szervülése, és a kialakuló pericardialis fibrosis részbeni meszesedése révén alakul ki (ún. páncélszív /német: Panzerherz/)

Rheumás láz

Rheumás láz

- *Definitio*: heveny, immunpathogeneticus, systemás, nem gennyes gyulladás, amely a szervezet teljes mesenchymalis rendszerének betegsége, és mint ilyen az ún. collagen betegségek csoportjába tartozik.

- *Pathogenesis*: saját struktúrák (kötőszöveti alapanyag) elleni keresztreakció néhány héttel *Streptococcus β-haemolyticus A* fertőzés okozta fertőzés (igen gyakran: pharyngitis) után

- *Jellemző tünetek*:
- (a) magas láz
  - (b) gyulladáshozos szívbetegség (carditis)
  - (c) vándorló többízületi gyulladáshoz
(*Polyarthriti rheumatica/migrans*)
  - (d) subcutan rheumás csomók
  - (e) *erythema marginatum* a bőrön
  - (f) chorea minor

Rheumás szívbetegség

- *szívbillentyű-gyulladás*
(*endocarditis valvularis*
rheumatica)

- *szívizomgyulladás*
(*myocarditis rheumatica*)

- *szívburokgyulladás*
(*pericarditis rheumatica*)

rheumás szívbetegség
(*pancarditis rheumatica*)

Rheumás endocarditis

- *heveny szak*: a szívbillentyűk mucopolysaccharidokban gazdag ödémája + számos 1-2 mm nagyságú, puha, morzsalékony, vöröses, letörölhető, thrombocytá aggregatumokból álló felrakódás a billentyűk záródási vonalában

teljes gyógyulás

hajszálérbenövés a billentyűszövetbe

- idült formába (*endocarditis rheumatica chronica*) való átmenet:

- a felrakódások szervülése
- hegesedés, durva meszesedés
- a billentyűk alaki deformitásai, a commissurák összeolvadása
- a rheumás vitium kialakulása

A mitralis billentyű heveny
rheumás thrombopolypoid
felrakódásai

*A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

A mitralis billentyű heveny
rheumás thrombopolypoid
felrakódásai

*Kóroncolási képtárca;
II.sz. Patológiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

Rheumás endocarditis

- *Topographia:* Mitralis billentyűk – 70-75%
Mitralis és aorta billentyűk – 25%
Tricuspidalis és pulmonaris billentyűk – igen ritka
- *Kórtan:* idült rheumás szívbetegségbe való átmenet hosszú évekig (5-30) tart
rheumás láz heveny szakát követően az idült szívbetegség kialakulásának valószínűsége igen változó: 18-65%
a rheumás láz hajlamos a kiújulásra: a szív elváltozásai minden recidíva után egyre súlyosabbak: *endocarditis rheumatica recidivans/recurrens*
szívbillentyű eltérések (pl. congenitalis bicuspidia) növelik a rheumás billentyűbetegség kockázatát

Rheumás myocarditis

- *Kórformái:*

heveny
idült

– Aschoff-csomó
– fibrosis

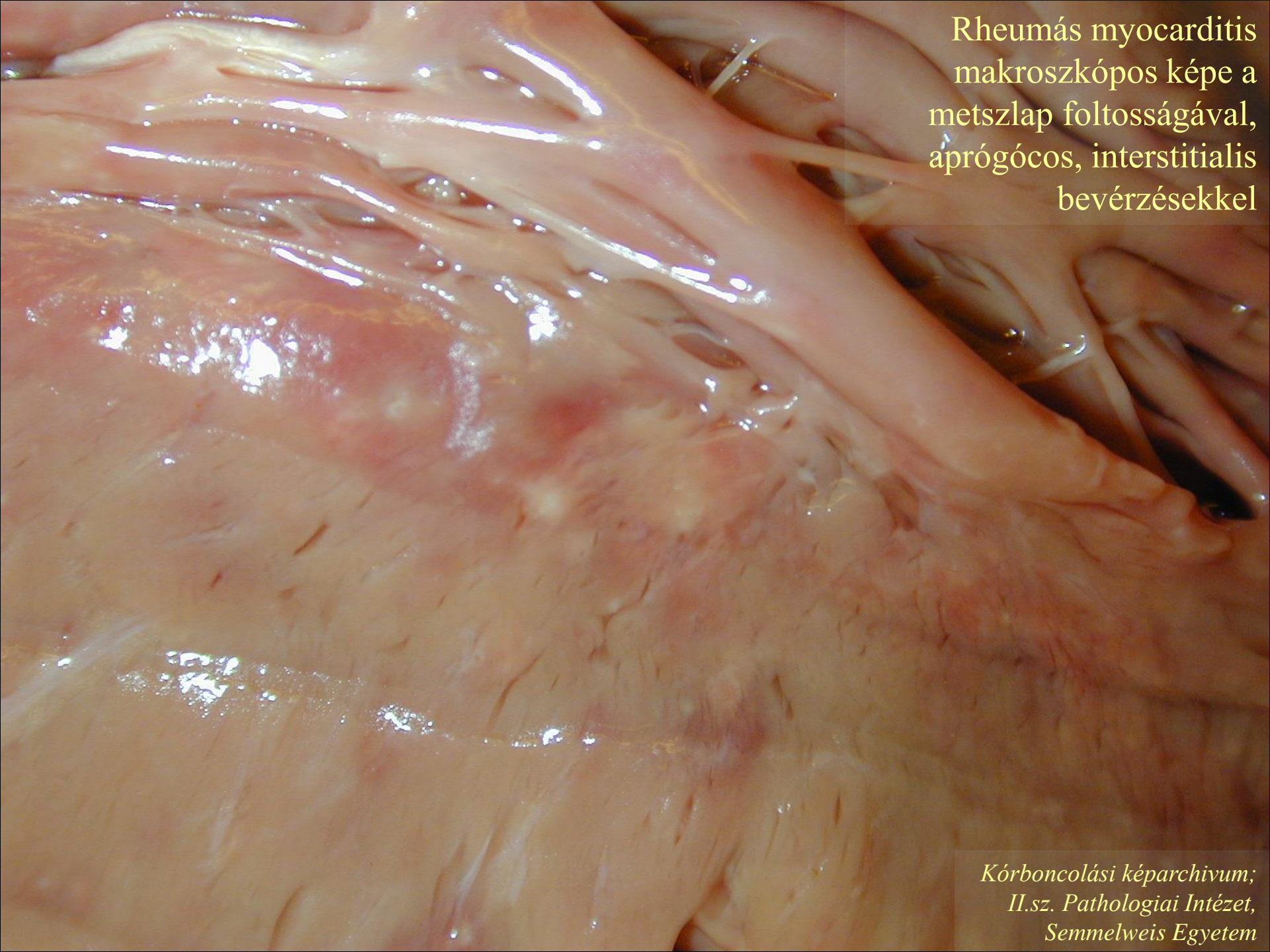
- *Aschoff-csomó:*

– apró, perivascularis gyulladásoos góc
– lymphocyták, macrophagok, plasmasejtek
gyülemei
– fibrinoid necrosis és collagen degeneratio
lehetséges

+

– az ún. Anitskov-sejtek histiocyták, melyek
chromatinállománya a sejtmag közepén kondenzá-
lódott: bagolyszem jelleg
– az Aschoff-féle többmagvú óriássejtek az
Anitskov-histiocyták összeolvadásából jönnek
létre

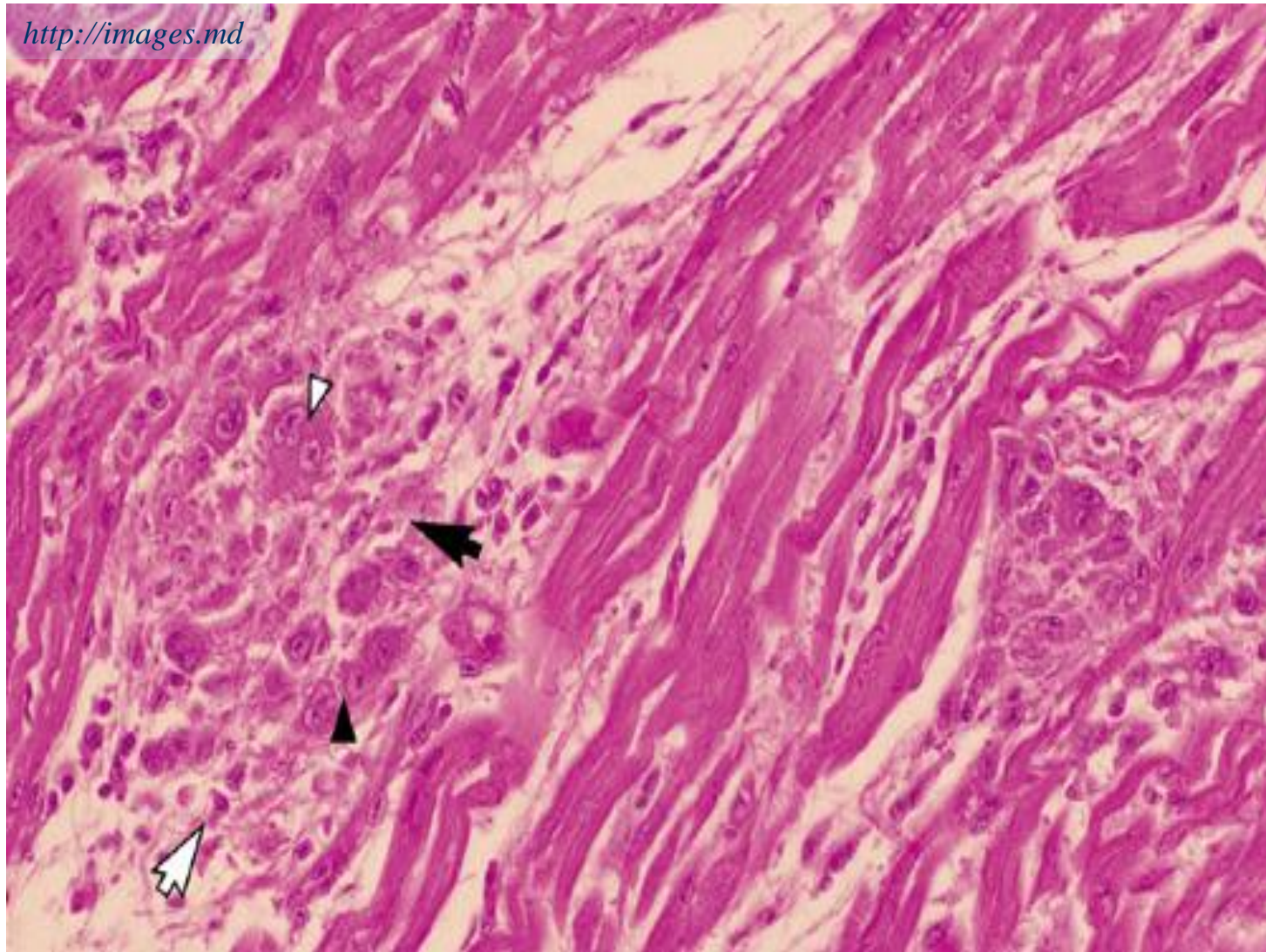
A gross pathology image of a heart section, likely a cross-section of the left ventricle. The myocardium is visible, showing a pale, fibrous appearance with some areas of discoloration and thickening. The image is characterized by a network of fine, white, fibrous bands (interstitial bands) and larger, more prominent, white, nodular lesions (Aschoff nodules) scattered throughout the myocardium. The overall appearance is that of a heart affected by rheumatic myocarditis.

Rheomás myocarditis
makroszkópos képe a
metszlap foltosságával,
aprógócos, interstitialis
bevezérésekkel

Kórboncolási képtár;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem

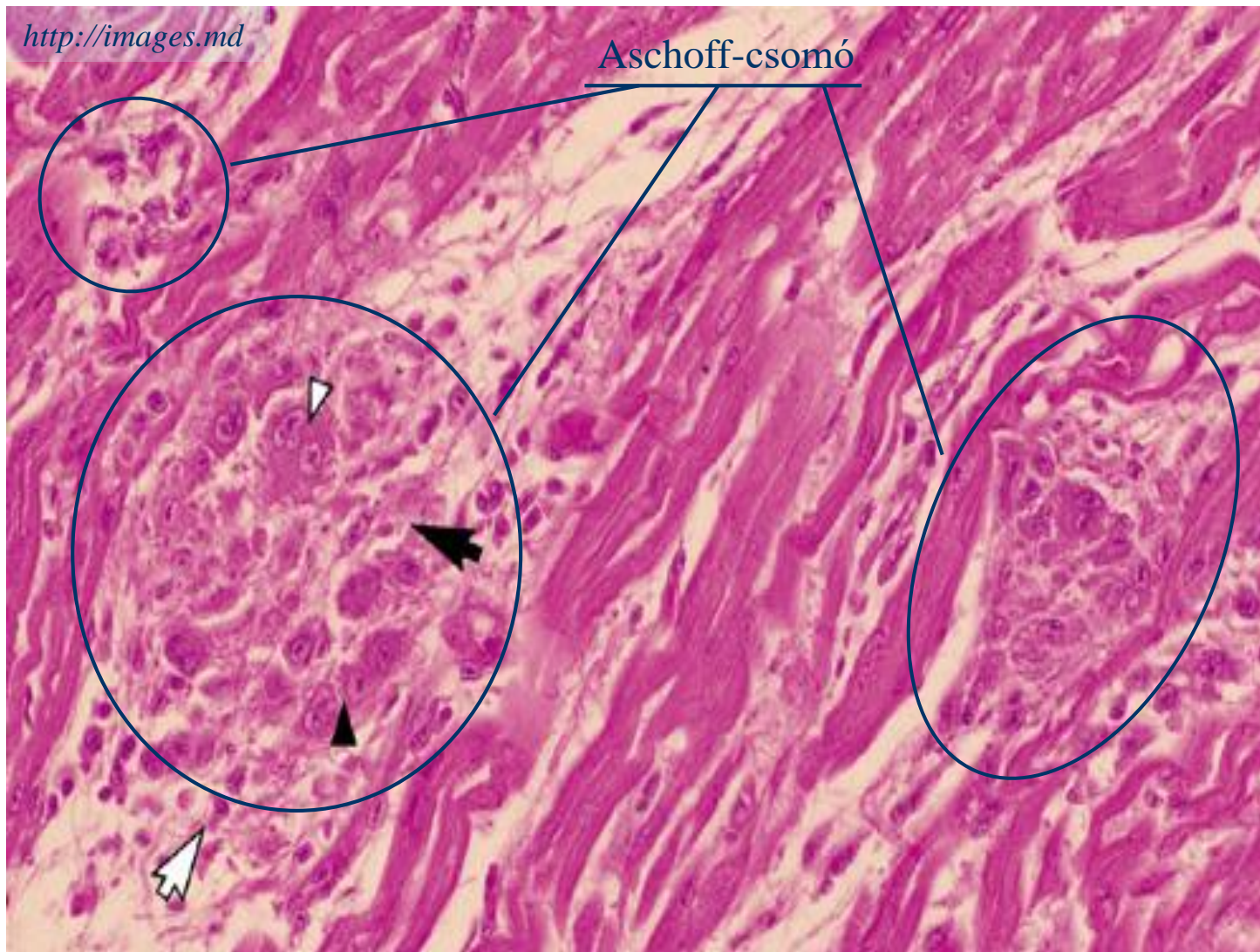

<http://images.md>

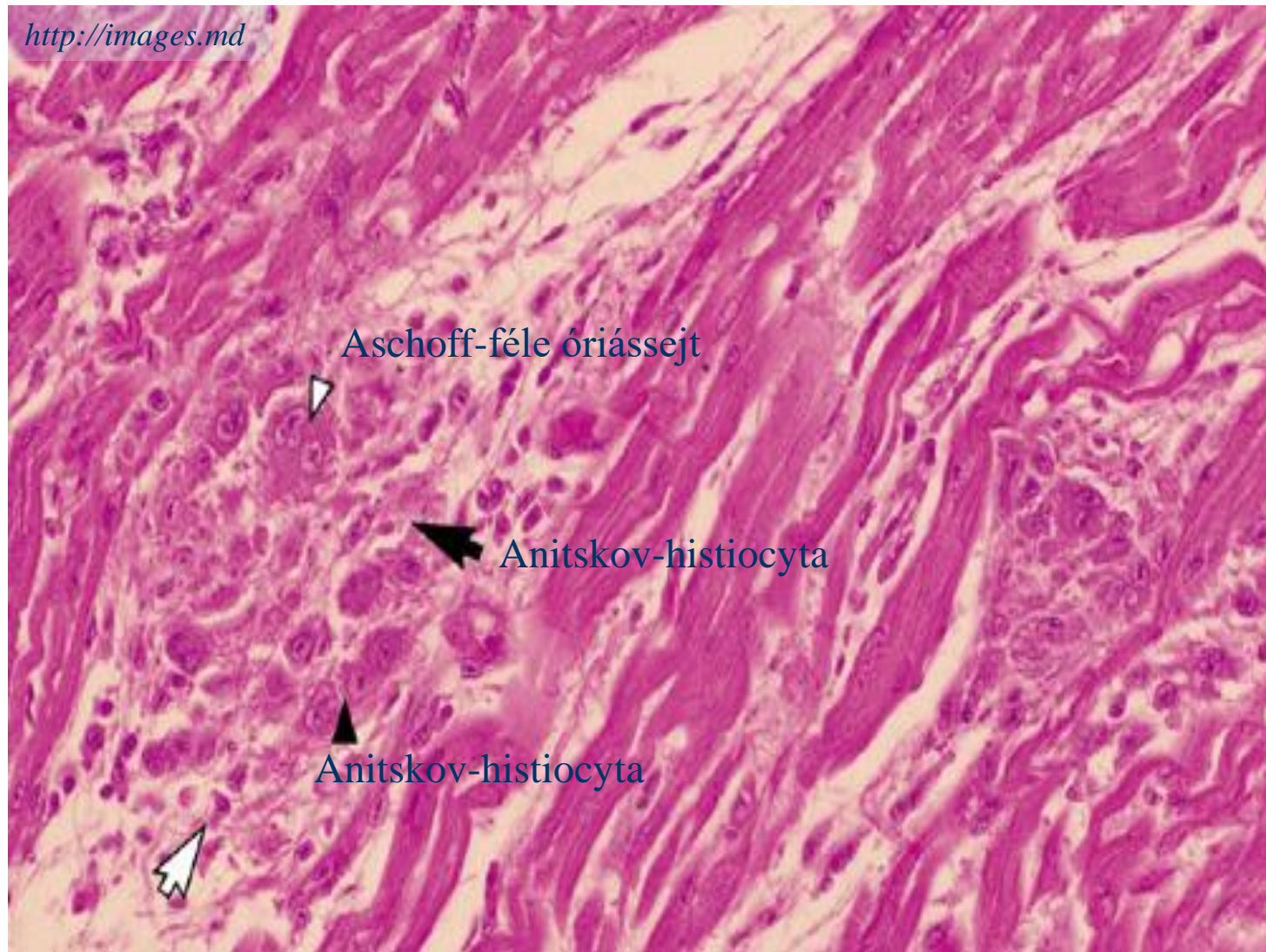

<http://images.md>

Aschoff-csomó

<http://images.md>

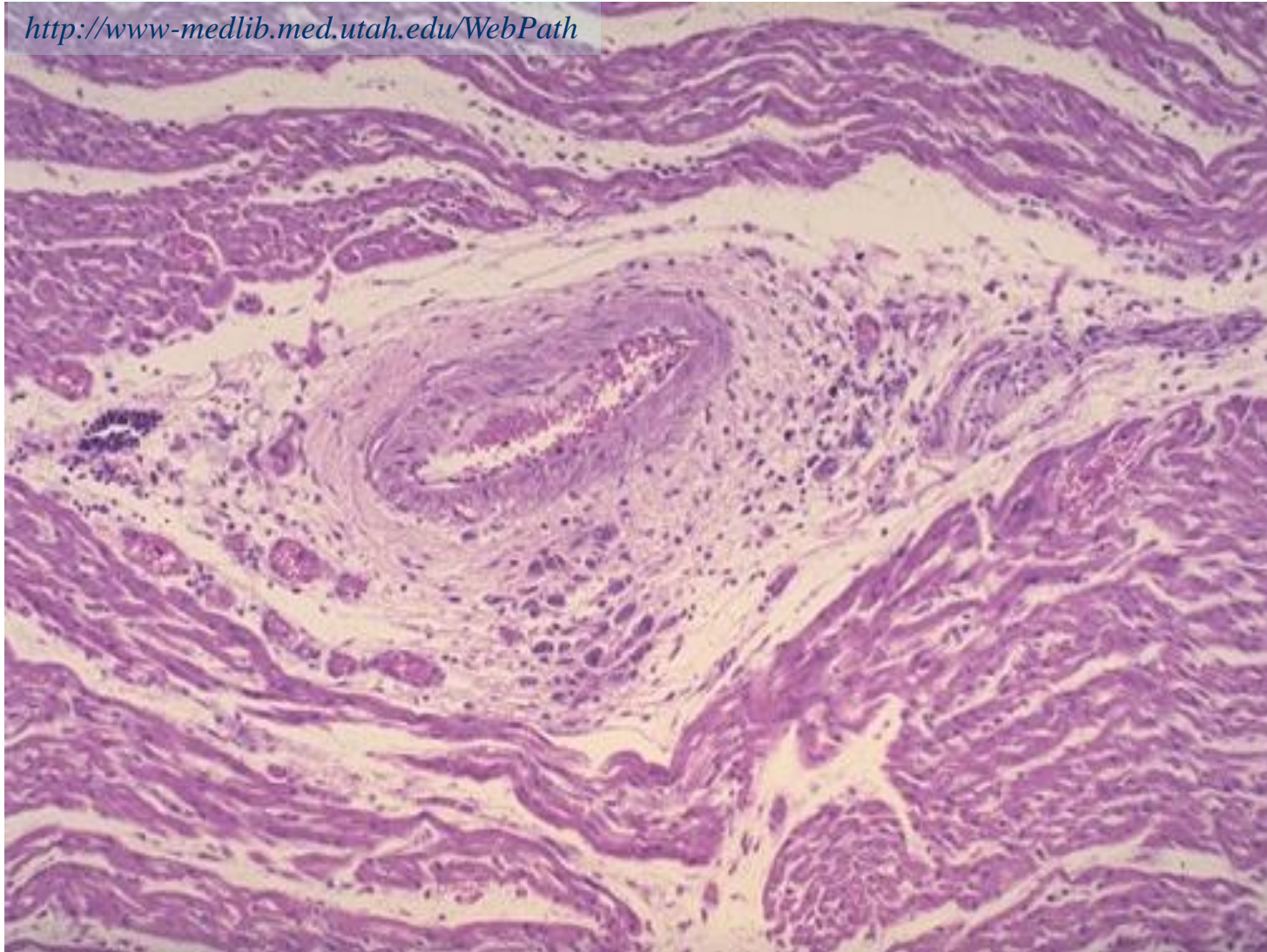
Aschoff-féle óriássejt

Anitskov-histiocyt

Anitskov-histiocyt

<http://www-medlib.med.utah.edu/WebPath>

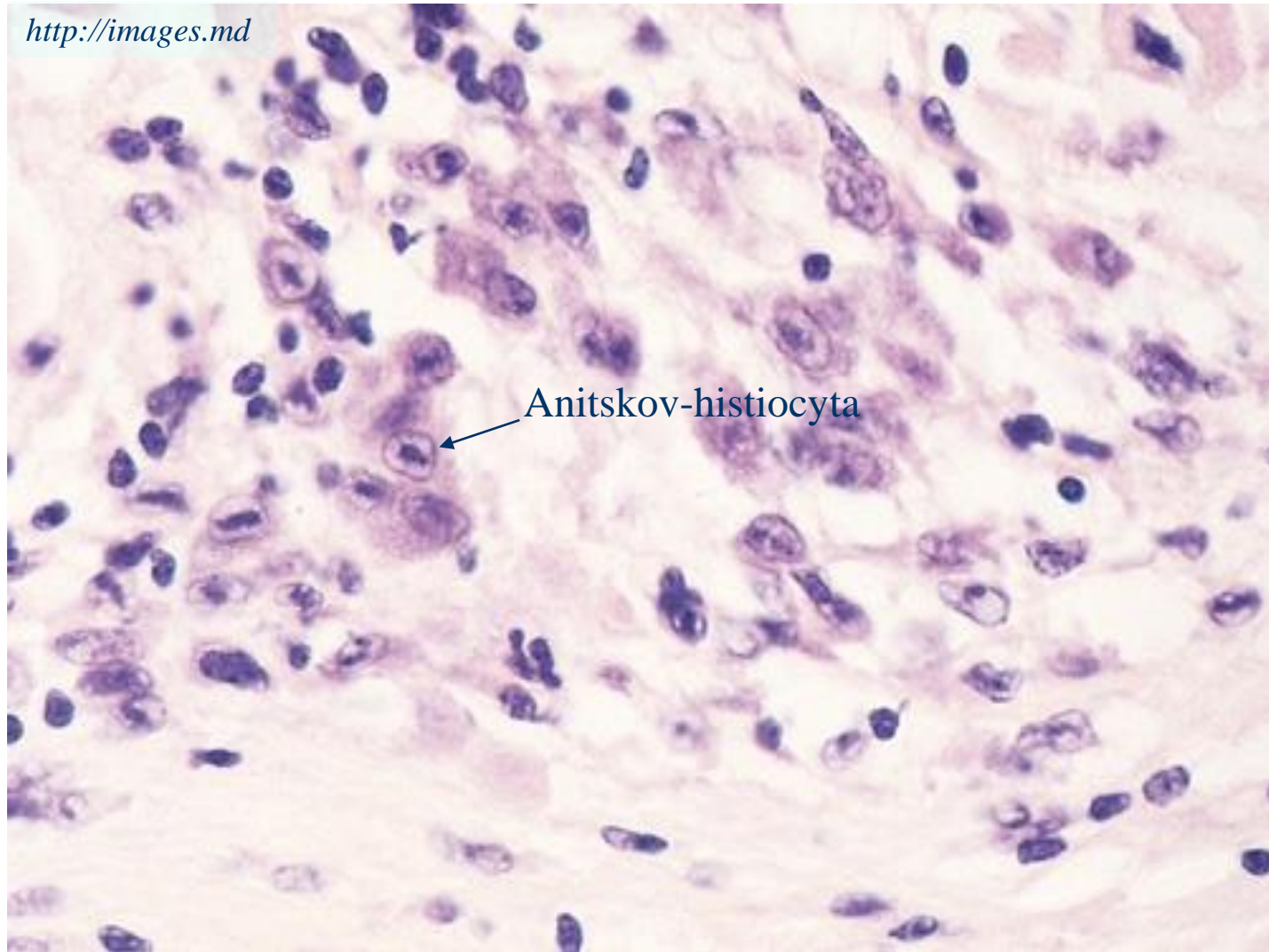

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Szív-, érrendszeri pathológia
Gyulladásos szívbetegségek

Dr. Glasz Tibor PhD.

<http://images.md>

A rheumás láz

- *Rheumás granulomák (Aschoff-csomók):*

- a pericardiumban (*pericarditis rheumatica*) – idültté
válhat (hegesedés)

- ízületi tokokban és ízület körüli lágyrészekben
(*polyarthritits migrans*) – spontán gyógyulás

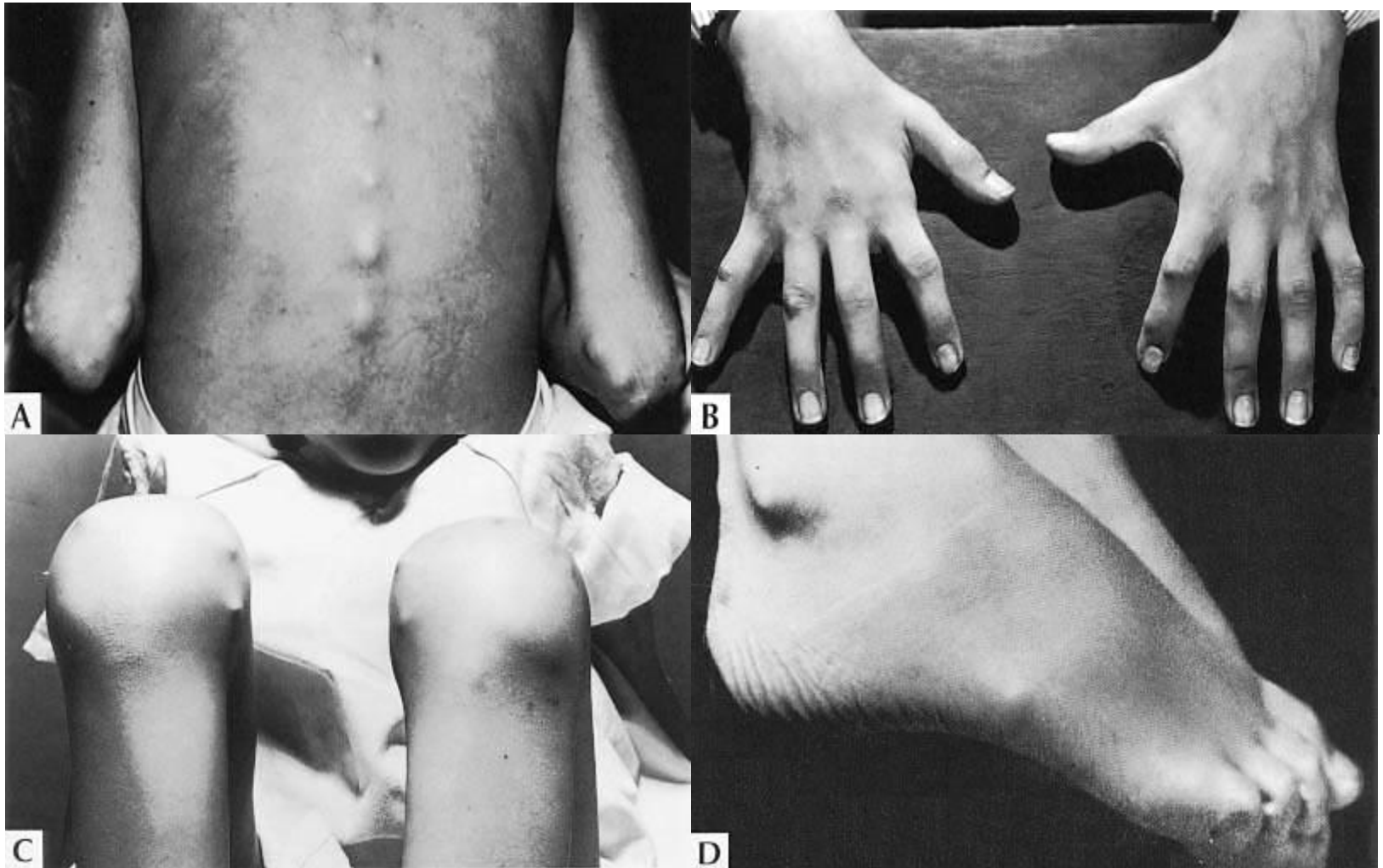
- *Subcutan rheumás csomók:*

többszörös, 5-10 mm nagyságú csomók a
megbetegedett ízület környékén (pl. a könyökízület, a
patella körül) – spontán gyógyulás

- *Chorea minor:* önkéntelen, görcsös-rángó, nagy, dobáló (jactáló)
végtagmozgások, háttérükben az extrapyramidalis
rendszer encephalitise áll. Jellemző gyermekkorban,
kissé gyakoribb leányokban – spontán gyógyulás

A subcutan rheumás csomók klinikai megjelenése

<http://images.md>

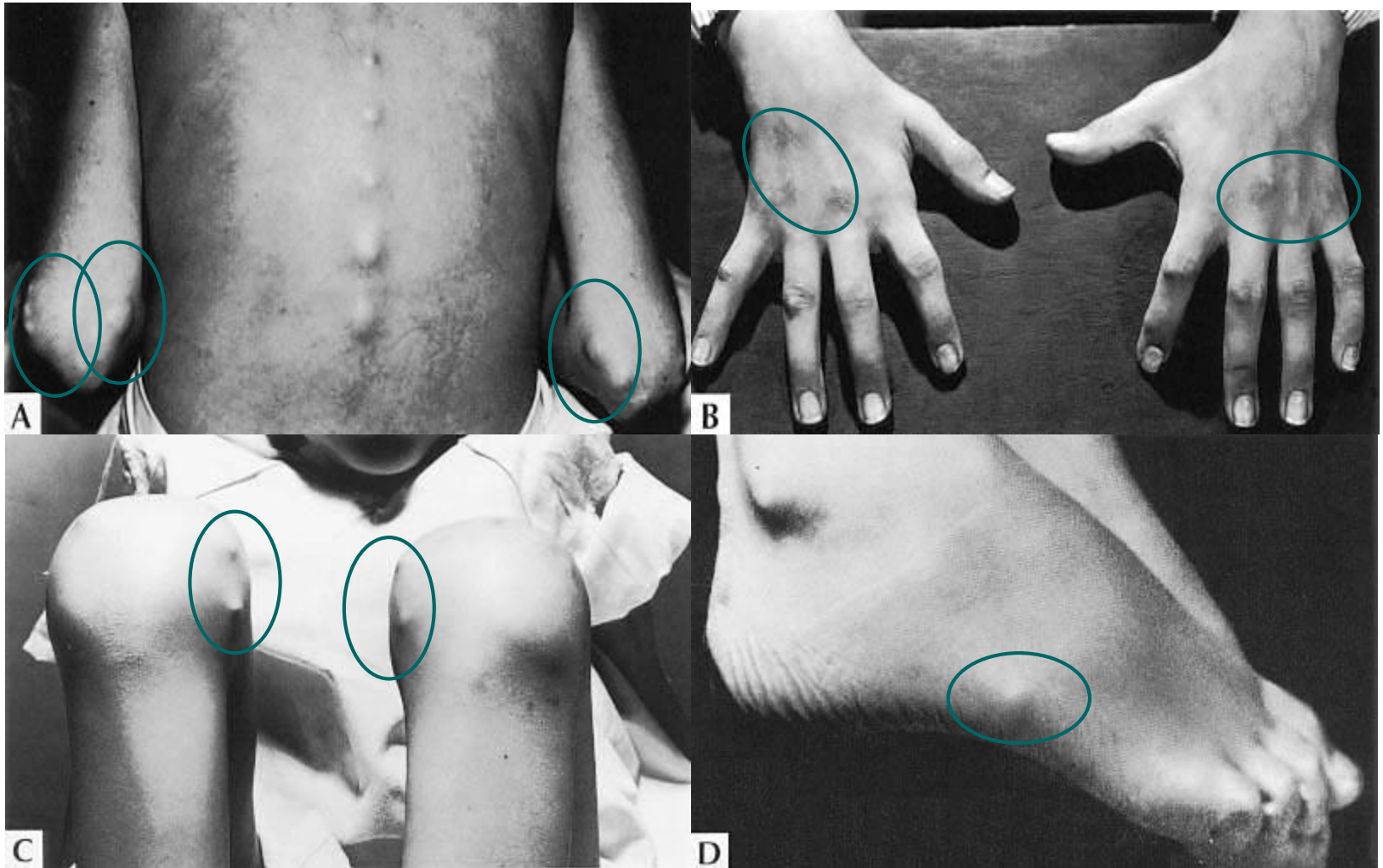

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Szív-, érrendszeri pathológia
Gyulladásos szívbetegségek

Dr. Glasz Tibor PhD.

A subcutan rheumás csomók klinikai megjelenése

<http://images.md>

Semmelweis Egyetem
<http://semmelweis.hu>

Szív-, érrendszeri pathológia
Gyulladásos szívbetegségek

Dr. Glasz Tibor PhD.

Chorea minor

Beteg kézírása spontán gyógyulás előtt... és ...után.

(A kézírás mindenkori állapota alkalmas a betegség általános helyzetének és lefutásának követésére.)

Date	Name	Name	Date	Name	Name
7-15-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-15-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-16-56	Charles Walsh	C McLean	7-16-56	Charles Walsh	C McLean
7-17-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-17-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-18-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-18-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-19-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-19-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-20-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-20-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-21-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-21-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-22-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-22-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-23-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-23-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-24-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-24-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-25-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-25-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-26-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-26-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-27-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-27-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-28-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-28-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-29-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-29-56	Charles Walsh	H. Lamborn
7-30-56	Charles Walsh	H. Lamborn	7-30-56	Charles Walsh	H. Lamborn
10-1-56	Charles Walsh	H. Lamborn	10-1-56	Charles Walsh	H. Lamborn
	Charles Walsh	H. Lamborn		Charles Walsh	H. Lamborn

Önkéntelen, görcsös-rángó végtagmozgások

<http://images.md>

A rheumás láz

... az előbbiekkal ellentétben a rheumás szívelváltozásoknak súlyos következményei lehetnek :

- *Szövődmények:*
  - heveny
    - congestiv szívelégtelenség > halál
    - szívbillentyű-felrakódások > systemás embolisatiók
  - idült
    - vitiumok
    - recidiváló fertőzőes endocarditisek (acut exacerbatiók)

Vitiumok

Vitium cordis

- *Definitio:* a szívbillentyű alaktani (*morphologiai*) ÉS működési (*functionalis*) megbetegedése
- *Formái:* szűkület (*stenosis, azaz nyílási működészavar*) > < elégtelenség (*insufficiencia, azaz záródási működészavar*)
  - ~ mindkét forma a szív kóros túlterhelését eredményezi (szűkület – nyomási túlterhelés/hypertrophia; elégtelenség – térfogati [volumen] túlterhelés/hypertrophia)
  - ~ ameddig a szív tartalécai révén a megnövekedett terhelést kiegyenlíteni képes, addig a vitium *kompenzált*
  - ~ mihelyst a szív tartalécai kimerülnek, a vitium *dekompenzálttá* válik >> egyre fokozódó keringési elégtelenség lép fel
  - ~ stenosisban a munkaizomzati túltengés jellemző
  - ~ insufficienciában a kamratágulat jellemző

Mitralis billentyű vitiumai

- *Elégtelenség:*

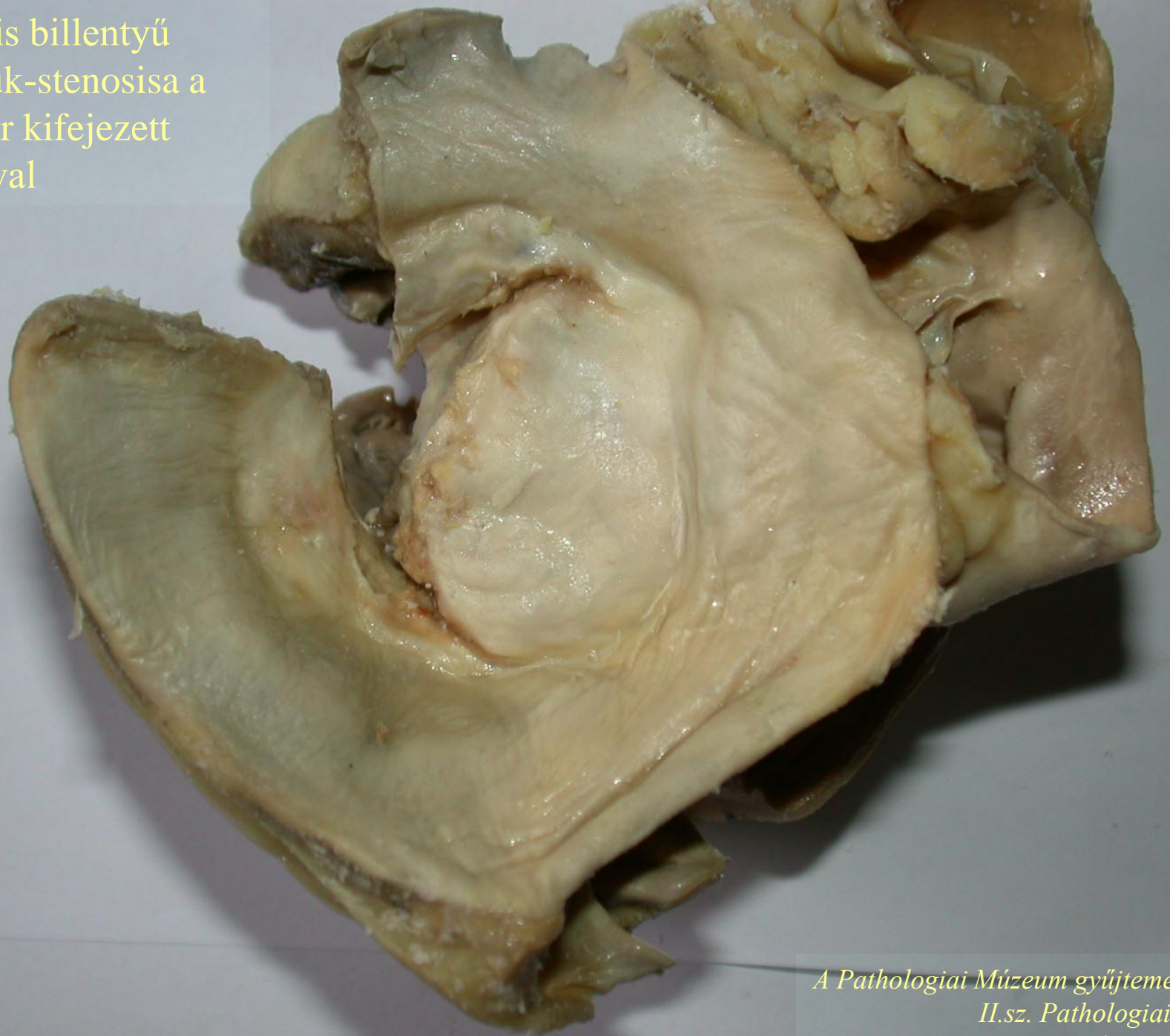
- ~ a bal pitvar és kamra tágultak és mérsékelten hypertrophiásak
- ~ a tüdőpangás később a jobb szívfél túltengésébe, majd kimerülésébe (szívelégtelenség) torkollik

- *Szűkület:*

- ~ a bal kamra alulterhelt, s így kissé sorvadt
- ~ a bal pitvar jelentősen tágult és bizonyos mértékben hypertrophiás
- ~ a mitrális szűkület súlyos formáiban csupán rés-szerű nyílássá csökken az egykori pitvar-kamrai szájadék: *gomblyuk-stenosis* (angol: fishmouth stenosis, német: Knopflochstenose)

A mitralis billentyű
gomblyuk-stenosisa a
bal pitvar kifejezett
tágulatával

*A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

Aorta billentyű vitiumai

- *Elégtelenség:*

~ excentricus balkamra-hypertrophia

- *Szűkület:*

~ először a bal kamra concentricus hypertrophiája, ami a decompensatio fokozatos kialakulásával excentricus jellegűvé válik

~ a tüdőkeringés torlódik, a végső szakban jobbszívfél elégtelenség alakul ki

~ hypertoniás szívbetegségben jellegükben hasonló eltérések alakulnak ki

A billentyűbázis degeneratív meszesedése és kombinált aorta vitium (stenosis + insufficiencia) kialakulása

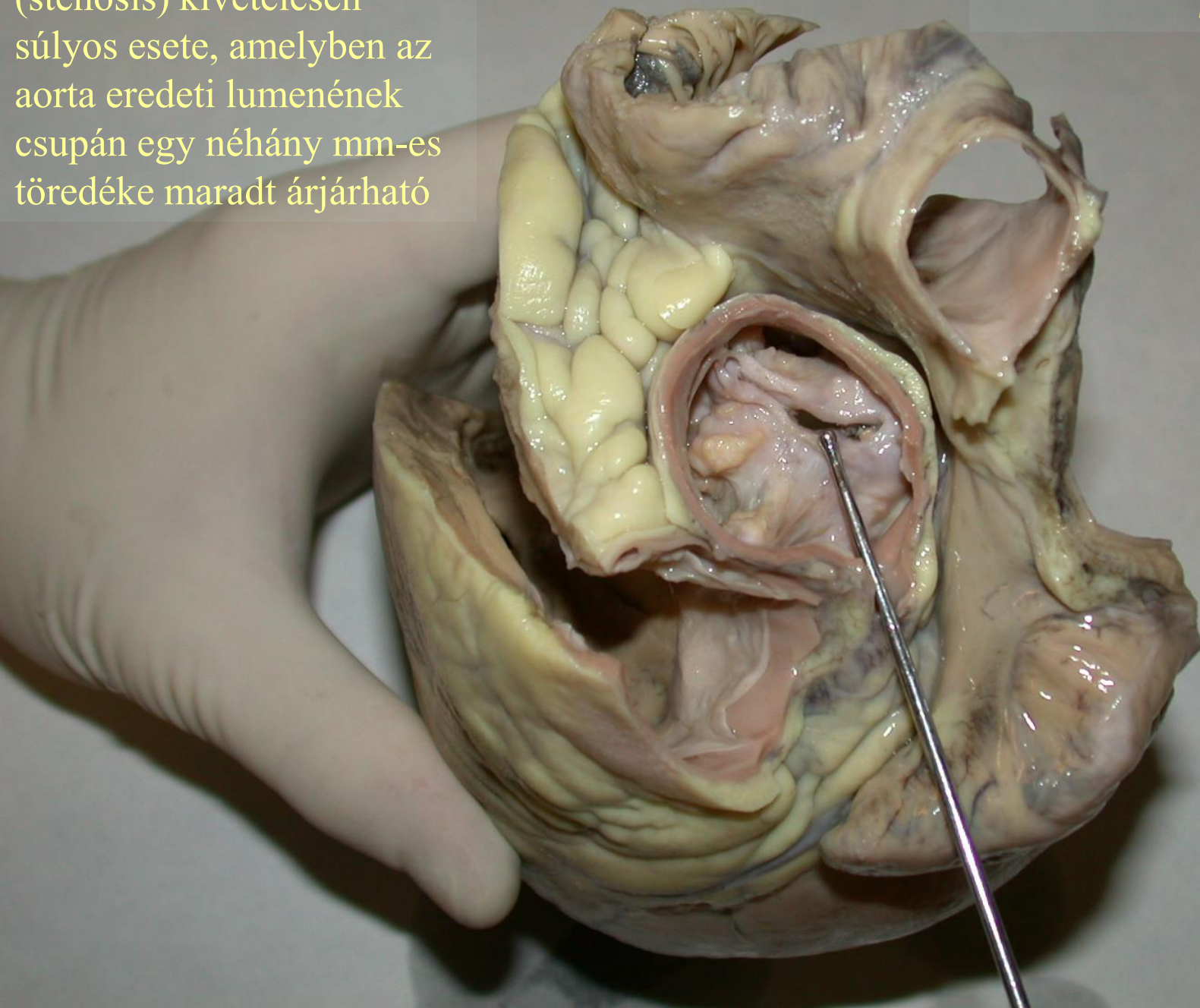

*A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

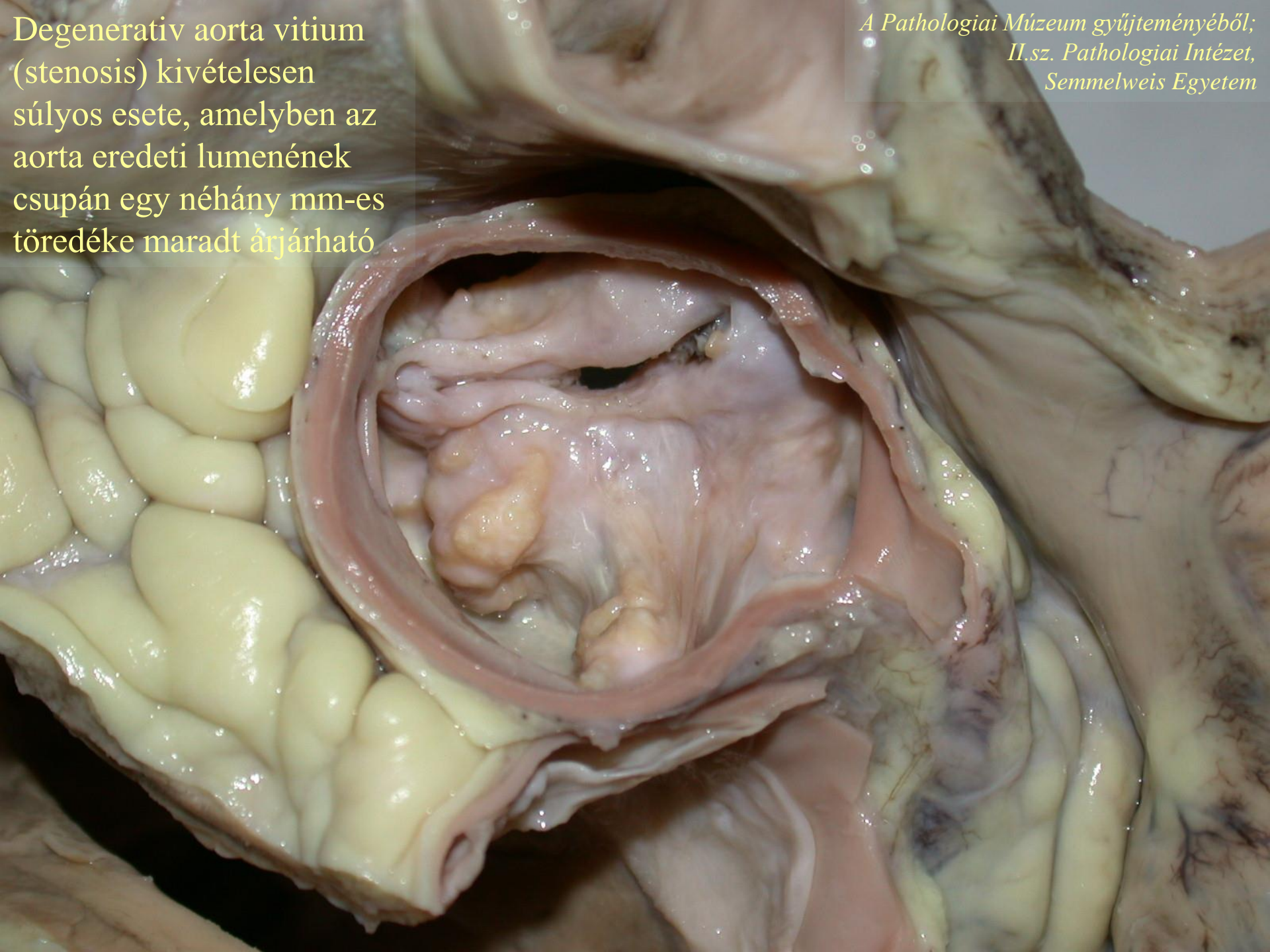
Degeneratív aorta vitium
(stenosis) kivételesen
súlyos esete, amelyben az
aorta eredeti lumenének
csak egy néhány mm-es
töredéke maradt átjárható

*A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

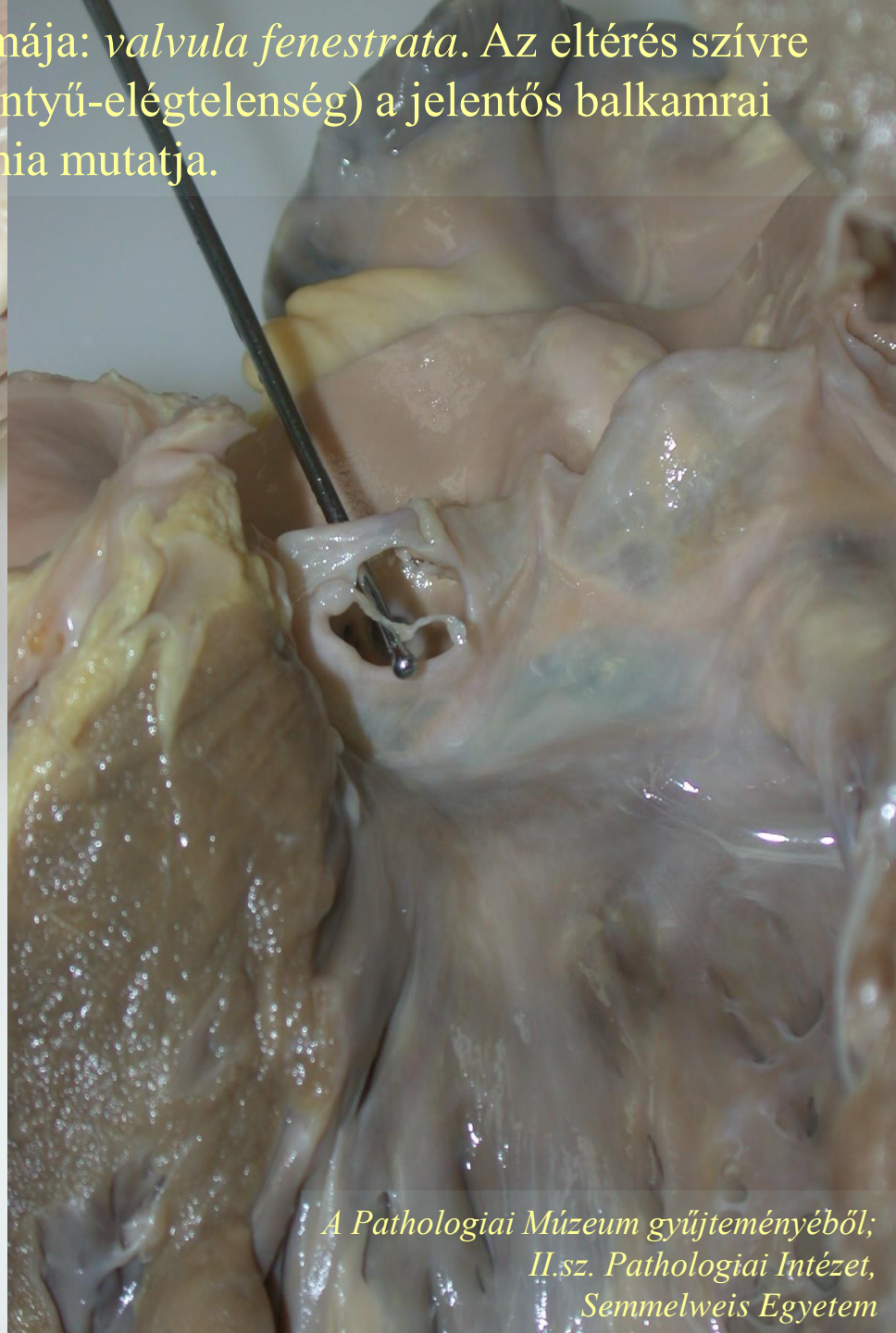
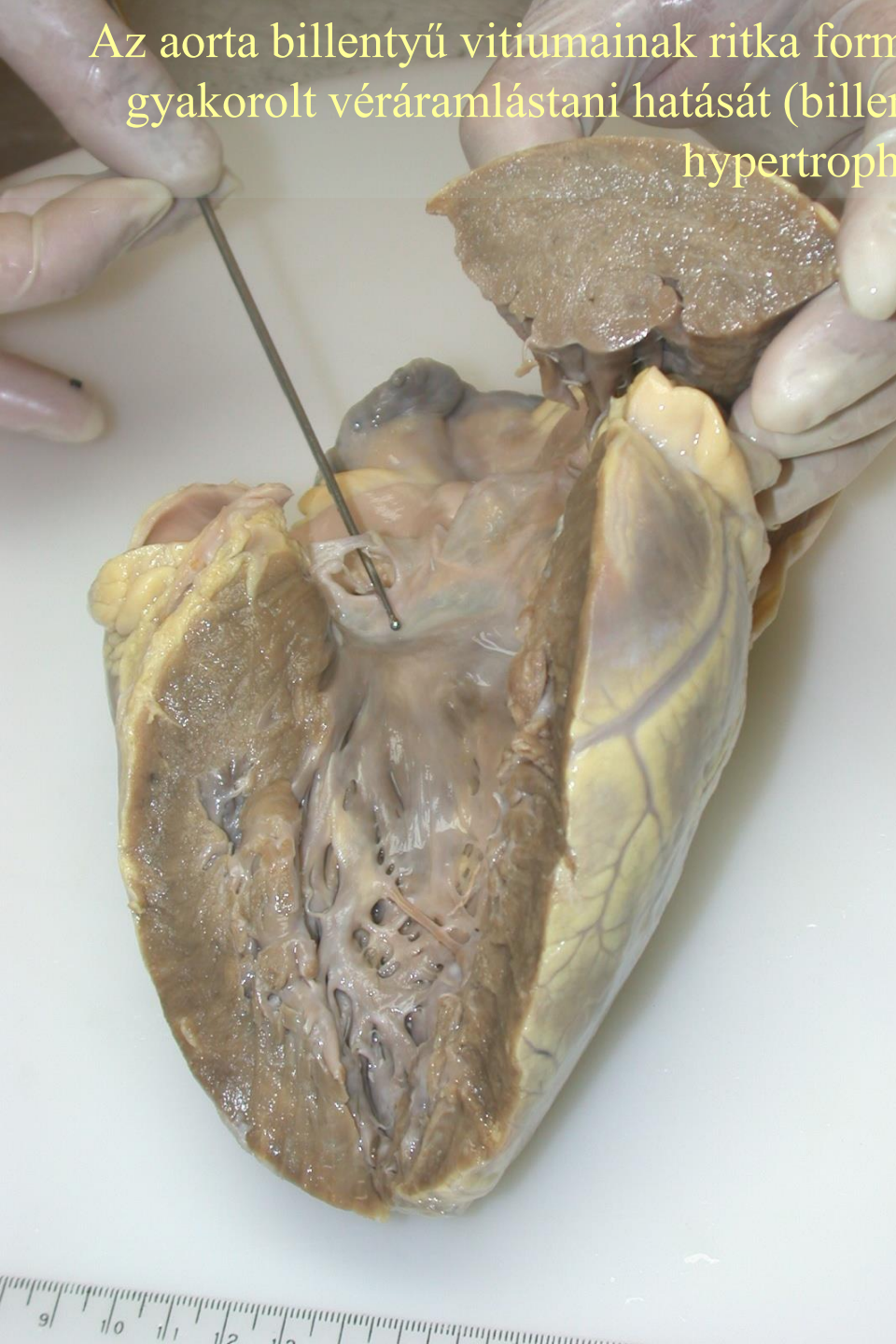

Degeneratív aorta vitium
(stenosis) kivételesen
súlyos esete, amelyben az
aorta eredeti lumenének
csak egy néhány mm-es
töredéke maradt átjárható

*A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

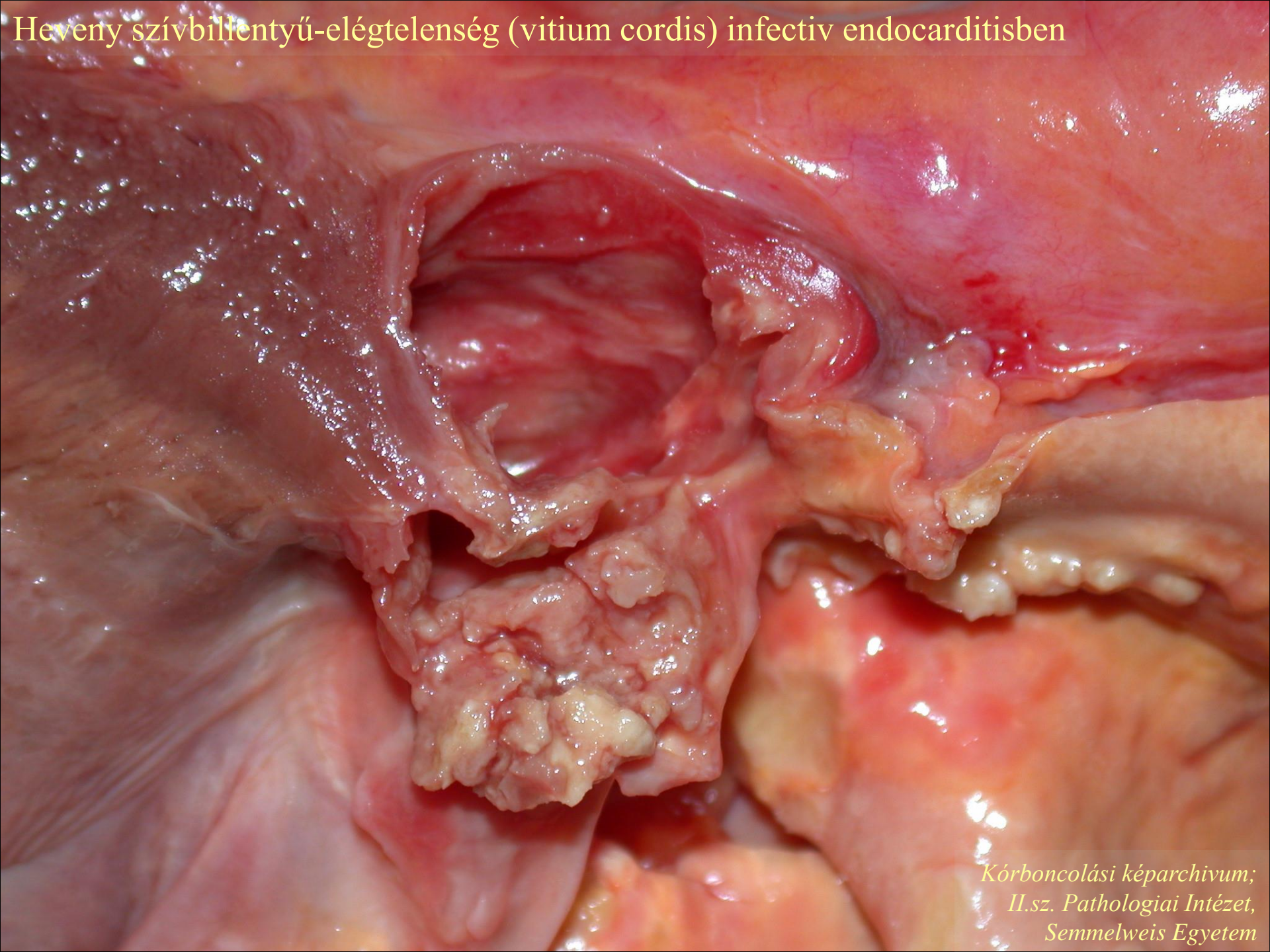

Az aorta billentyű vitiumainak ritka formája: *valvula fenestrata*. Az eltérés szívre gyakorolt véráramlási hatását (billentyű-elégtelenség) a jelentős balkamrai hypertrophia mutatja.

A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem

Heveny szívbillentyű-elégtelenség (vitium cordis) infectív endocarditisben

A vitiumok szövődményei

- *Cor pulmonale chronicum*

~ a jobbkamra másodlagos túlterhelése a beteg balkamra okozta kisvérköri pangás miatt: jobbkamrai tágulat és munkaizomzat-túltengés

- *Relativ billentyű-elégtelenség*

~ súlyos fokú kamratágulat > a pitvar-kamrai szájadék oly mérvű tágulata, amelyet a billentyűvitorlák már nem képesek befedni

- *Golyóthrombus*

~ gömbölyded alakú, szabadon lebegő vagy bizonyos mértékig a falhoz tapadó thrombus a tágult pitvarban vagy fülcsében > beéke-
lődés veszélye a pitvar-kamrai szájadékba > hirtelen halál syndr.

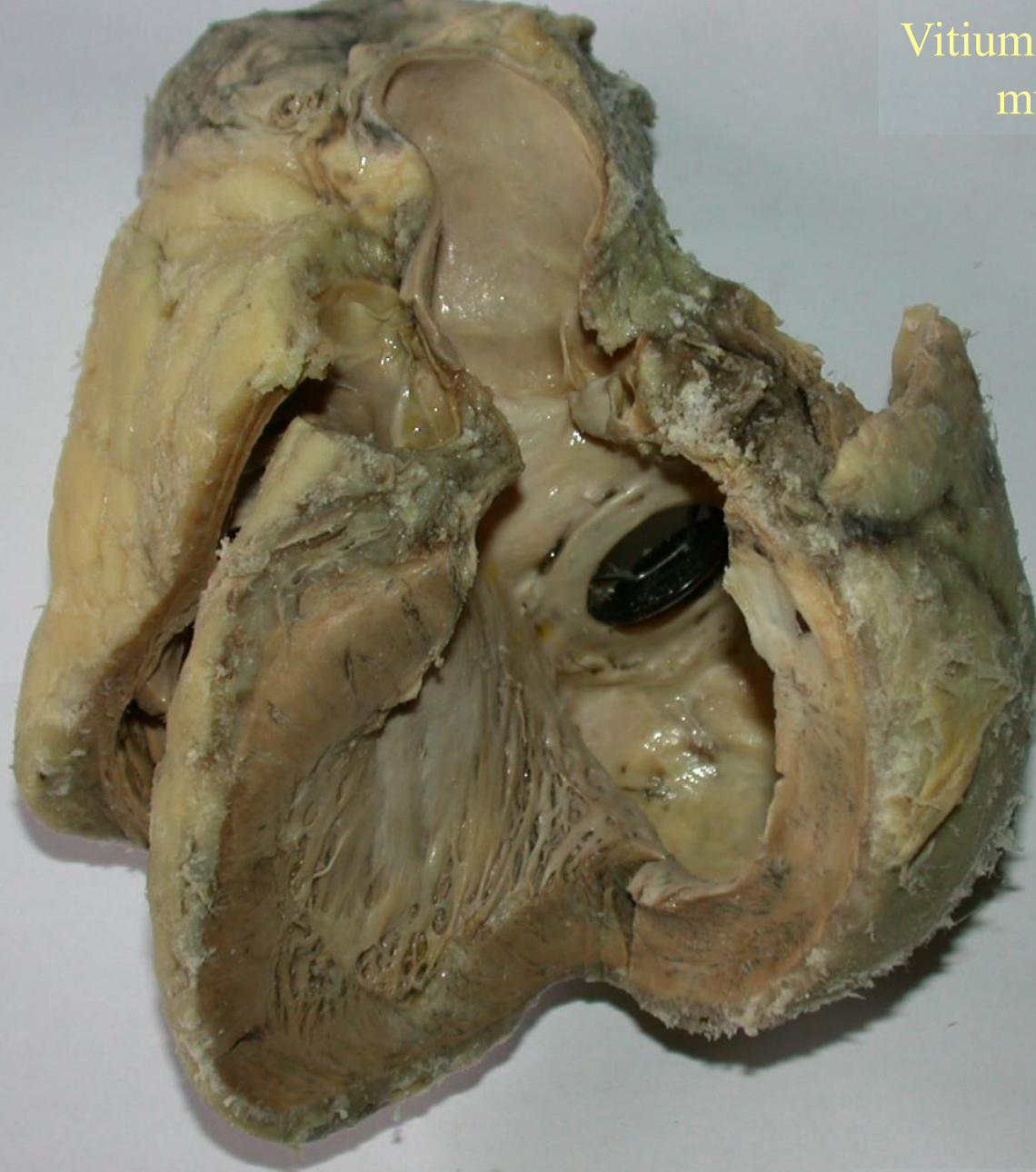
- *Induratio brunea pulmonum*

~ idült bal szívfél elégtelenség > a tüdőszövet elhúzódó pangásos bővérősége és relatív hypoxiája > haemosiderin lerakódás és fibroblast proliferatio

~ szívhajsejtek és interstitialis fibrosis

Vitium sebészi megoldása:
műbillentyű-beültetés

*A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

Vitium sebészi megoldása:
műbillentyű-beültetés

*A Pathologiai Múzeum gyűjteményéből;
II.sz. Pathologiai Intézet,
Semmelweis Egyetem*

Köszönöm a figyelmet.

